

U N I V E R Z I T A K A R L O V A V P R A Z E

E V A N G E L I C K Á T E O L O G I C K Á F A K U L T A

D O M Á C Í N Á S I L Í N A M U Ž Í C H

B A K A L Á Ř S K Á P R Á C E

Autor:	Marcela Nová
Katedra:	Katedra sociální pedagogiky
Vedoucí práce:	Ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc.
Studijní program:	B7508, Sociální práce
Studijní obor:	Pastorační a sociální práce
Přidělovaný akademický titul:	Bc.
Rok odevzdání:	2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem Domácí násilí na mužích vypracovala samostatně a všechny použité prameny jsem uvedla v seznamu literatury.

Souhlasím s tím, aby má práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a soukromého studia.

.....
Datum

.....
Vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji Ing. Mgr. Janu Dočkalovi, CSc. za ochotu při vedení mé bakalářské práce a za jeho cenné rady a podněty.

Dále děkuji všem respondentům, kteří se zúčastnili mé ankety.

Domácí násilí na mužích

Anotace

Tato bakalářská práce pojednává o fenoménu domácího násilí. Konkrétně je zaměřena na domácí násilí páchané na mužích v partnerských vztazích.

První část pojednává o domácím násilí jako o obecném jevu, jsou zde definice a poznatky o domácím násilí.

Hlavní část práce je věnována domácímu násilí na mužích a jeho aspektům. Jsou zde specifiky tohoto fenoménu, několik statistik českých i zahraničních. Dále formy týrání, které jsou typické pro násilí ze strany žen, důsledky takového jednání i soupis nejčastějších příčin vzniku ženské agrese vůči partnerovi. Práce se věnuje i možnostem pomoci mužům, kteří jsou ohroženi domácím násilím.

Do práce je zařazena i menší anketa, která zjišťovala, co si veřejnost myslí o mužích, kteří jsou domácím násilím ohroženi. Na závěr jsou připojeny dvě rozdílné kazuistiky, které ilustrují teoretické informace z této práce.

Klíčová slova: domácí násilí, domácí násilí na mužích, agresivita, oběť, neziskové organizace

Domestic Violence Against Men

Summary

This thesis deals with domestic violence against men committed by women. It starts with defining the phenomenon of domestic violence generally using the contextualization.

The main part of the thesis focuses on domestic violence against men and its aspects. The characteristic features of this form of spousal assault are completed with several statistics from the Czech Republic and from abroad as well. The description of the domestic violence against men consists of typical forms of ill-usage committed by women, consequences of it and the list of the most frequent cause of women's aggressiveness against partner. A brief evaluation of services provided to men under threat by most significant NGOs is included.

The thesis contains public inquiry focusing on men under threat of domestic violence as well. In conclusion two different casuistries are used to elucidate theoretical information of this thesis.

Keywords: domestic violence, domestic violence against men, aggressiveness, victim, NGO,

Obsah

1. Úvod.....	7
2. O domácím násilí obecně	9
2.1 Definice domácího násilí podle Psychosociálního centra Acorus.....	9
2.2 Čtyři znaky domácího násilí	9
2.3 Cyklus domácího násilí	10
3. Domácí násilí na mužích	12
3.1 Statistické údaje	12
3.2 Jedenáct stupňů k teroru.....	13
3.3 Proč se vždy mluví o ženách jako obětech?	14
4. Formy domácího násilí na mužích	15
4.1 Fyzické násilí	15
4.2 Psychické a emocionální týrání	16
4.3 Sociální izolace	17
4.4 Ekonomické násilí	18
4.5 Sexuální nátlak.....	18
4.6 Týrání jídlem.....	19
4.7 Provokace k fyzickému útoku.....	20
5. Jací muži se stávají oběťmi a jaké ženy agresorkami.....	21
5.1 Jací muži jsou ohroženi.....	21
5.2 Proč ženy týrají	21
6. Důsledky domácího násilí na mužích	23
6.1 Následky na oběti	23
6.2 Následky na dětech.....	23
7. Proč muž neodejde.....	25
8. Pomoc.....	28
8.1 Institut vykázaní.....	28
8.2 Intervenční centra a neziskové organizace	30
9. Neziskové organizace	31
9.1 Psychosociální centrum Acorus.....	31
9.2 ADRA - Poradna pro oběti násilí a trestné činnosti a pro osoby v těžké životní situaci.....	32

9.3 Bílý kruh bezpečí o. s.....	32
9.4 Elpis – Slezská diakonie	33
9.5 Persefona o. s.	33
9.6 ProFem o. p. s.	34
9.7 Rosa o. s.....	34
9.8 Celkové hodnocení neziskových organizací	35
10. Anketa je její vyhodnocení	36
10.1 Stanovení hypotéz.....	36
10.2 Analýza ankety.....	37
10.3 Vyhodnocení stanovených hypotéz.....	43
10.4 Celkové vyhodnocení ankety.....	43
11. Kazuistiky	44
12. Závěr práce.....	49
13. Seznam použité literatury	50
14. Seznam příloh.....	52
15. Přílohy	53
Příloha č. 1 - Dotazník k anketě.....	53
Příloha č. 2 – Zákon č. 135/2006 Sb.....	55
Příloha č. 3 – Výňatek ze zákona 273/2008 Sb., §§ 44 – 47	67

1. Úvod

Násilí je staré jako lidstvo samo. Lidé si vzájemně škodili a napadali z nejrůznějších banálních pohnutek odjakživa. Tím, jak se rozvíjela kultura národů, bylo násilí mezi lidmi stále méně tolerováno. Ve dvacátém století se už v křesťanské tradici násilí rovnalo něčemu, co mělo zůstat jen na okraji společnosti a netýkalo se „slušných lidí“. Jeden specifický druh násilí však byl tolerován ještě dlouho poté.

Domácí násilí. Domácí násilí, které se odehrává za zavřenými domovními dveřmi, kam už nikdo cizí nemůže dohlédnout. Tedy tam, kde by měl být teplý a milý domov, místo bezpečí, kam se člověk vždy rád vrací. V případě domácího násilí se domov naopak stává peklem, kde často jde o holý život...

Dokud byla práva žen pouhým zbožným přáním několika sufražetek, bylo manželství chápáno jako vztah majitel-muž a jeho majetek-žena. S majetkem si každý může nakládat, jak chce a pokud se žena chová špatně, je potřeba ji umravnit. Týrání za zavřenými dveřmi bylo tedy vnímáno jako něco normálního. S rozvojem ženských práv, však i tolerance k domácímu násilí klesala. Nikdy se však bohužel nedostala na takovou úroveň, aby se podařilo tomuto nebezpečnému fenoménu úspěšně předcházet. Problémem je právě střet násilí se soukromím rodiny. Násilí je špatné a je třeba mu bránit, ale co když se odehrává tam, kam nikdo cizí nesmí? To je i dnes otázka k řešení.

V některých kulturách je stále přirozenou součástí vztahu mezi mužem a ženou a i ve vyspělých křesťanských kulturách, kde je domácí násilí považováno za trestuhodné, se vyskytuje poměrně hojně. Protože je dobře skrývané za domovními dveřmi a ohrožená ani násilná osoba o tom, co se u nich doma děje, jen tak nemluví.

V posledních letech začal být tento problém chápán jako naléhavý celospolečensky, silně se medializuje.

Viditelnost toho tématu významně podporuje třeba Evropská Unie, která vyčleňuje na projekty proti domácímu násilí významný objem financí. V ČR se samozřejmě kromě médií touto problematikou zabývají i orgány státní správy. Například v rámci Úřadu vlády ČR funguje Výbor pro prevenci domácího násilí, kde spolu zasedají zástupci ministerstev, nevládních a neziskových organizací.

Je to dobrá změna, avšak drtivá většina kampaní proti domácímu násilí je zaměřena na vzorec trýznitel-muž a oběť-žena. Přitom domácí násilí se netýká pouze vztahu muž a žena, odehrávat se může ve všech dimenzích vztahů, jako rodič a dítě, dospělý a senior, mohou to být sourozenci nebo jen spolubydlíci.

Jedním z méně diskutovaných vzorců domácího násilí je vztah trýznitelka-žena, oběť-muž. Názory odborníků (ale i laiků) na tento vzorec domácího násilí se různí, především v odhadu četnosti a závažnosti. Všichni se však shodují na faktu, že fenomén domácího násilí ohrožuje i mužskou část populace.

Já se budu v této práci jevem domácího násilí na mužích zabývat, konkrétně se zaměřím na partnerské vztahy (manželé, milenci apod.). V následujících kapitolách bych chtěla popsat tuto problematiku; z teoretického hlediska všechny aspekty jako formy, příčiny a důsledky domácího násilí páchaného na mužích. Také uvedu informace o neziskových organizacích a jejich přístupu k mužům ohroženým domácím násilím.

V další části práce uvedu menší výzkum o názoru veřejnosti, který jsem prováděla a jeho vyhodnocení. Na závěr připojím dvě kazuistiky i Intervenčního centra Rakovník.

Cílem mé práce je tedy především poukázat na fakt, že muži také mohou být ohroženi domácím násilím. Počet týraných mužů je podle statistik menší než počet týraných žen, přesto se domnívám, že téma ohrožených mužů je aktuální a současně velmi podceňované. Mou snahou je tedy podat touto prací ucelené informace o fenoménu domácího násilí páchaného na mužích.

2. O domácím násilí obecně

2.1 Definice domácího násilí podle Psychosociálního centra Acorus

Domácím násilím se obvykle označuje týrání a násilné jednání, které se odehrává mezi osobami blízkými, jež žijí spolu ve společném bytě nebo domě, kdy jedna násilná osoba

získává moc nad druhou osobou a udržuje nad ní kontrolu.

Domácí násilí je vždy činnost vědomá. Jedná se o fyzické i verbální útoky, tělesné týrání, omezování osobní svobody, citové vydírání, sexuální zneužívání, výhrůžky apod. Takové jednání má za cíl vyvolat trvalý strach oběti ze svého trýznitele, což umožňuje agresorovi udržovat nad obětí neomezené mocenské postavení a donutit ji, aby se podřídila jeho vůli. Násilná osoba považuje veškerý život oběti za své vlastnictví.

Za domácí násilí lze označit veškeré násilí v rodině a domácnosti. V tomto smyslu je pak za násilí v rodině považováno jakékoli jednání či opomenutí, které negativně ovlivňuje nebo poškozuje oběť, narušuje její psychickou stabilitu a integritu, poškozuje rozvoj její osobnosti nebo omezuje svobodu.¹ Do domácího násilí lze zařadit i týrání a zanedbávání dětí a týrání a zanedbávání seniorů.

2.2 Čtyři znaky domácího násilí

Aby se jednalo skutečně o domácí násilí (i z právního hlediska), musí být splněny čtyři základní znaky. Znaků může být samozřejmě více, ale tyto jsou společné pro všechny případy domácího násilí.

1) *Opakování a dlouhodobost* – jeden útok nemusí být domácí násilí, ale často je jeho začátkem.

2) *Eskalace* – útoky se stupňují, od urážek přes výhrůžky může dojít až k fyzickému napadení.

3) *Jasně a nezpochybnitelné rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné* – domácí násilí nelze zaměnit s domácími rvačkami, kde se role mění.

4) *Neveřejnost* – kromě urážek či slovního ponižování se vše odehrává stranou společenské kontroly.²

---

¹ <http://www.acorus.cz/cz/informace-o-domacim-nasili.html>

² Buskotte, 39

Co není domácí násilí

Pokud jsem v předchozích odstavcích uvedla, co je domácí násilí, ráda bych také doplnila, co jím není. Značná část neodborné veřejnosti se domnívá, že domácí násilí je jakékoli násilí, které se odehrává doma nebo mezi partnery. Pokud se partneři vzájemně napadají, během hádky po sobě hází věci nebo si dlouhodobě vzájemně dělají naschvály, pak se rozhodně nejedná o domácí násilí. Skutečné domácí násilí je charakteristické tím, že role násilné osoby a ohrožené osoby se nemění. Veškerá síla a moc ve vztahu je soustředěna výhradně do rukou jedné osoby násilníka, kdežto strach a ponížení jsou trvale na straně jeho oběti.

2.3 Cyklus domácího násilí

Další charakteristikou domácího násilí je, že intenzita násilných projevů se postupem času vždy zvyšuje a časové prodlevy se zkracují. Znamená to, že na počátku násilí je občasná výčitka, pak políček, na konci je denní bití a hrubé urážky. V tomto aspektu se hovoří o tzv. cyklu násilí, protože vztah násilné osoby a oběti není stálý, ale má svou popsanou dynamiku. Tento cyklus má tři fáze, které se cyklicky střídají.

První fází je tzv. *období líbánek*. Toto období je typické vždy na počátku vztahu, neboť zpočátku se násilná osoba vždy chová jako dokonalý partner a společník. Budoucí oběť zahrnuje něžnostmi a dárky, čímž jí dovede do stavu hluboké zamilovanosti, poblouznění, v němž oběť přehlédne první znamení charakterových vad partnera a odevzdanosti, ve které i postupující změny chování k horšímu omlouvají.

Druhá fáze je *fáze vytváření napětí*, kdy partner či partnerka projevuje žárlivost, začíná se slovními výpady. Oběť neví, co se děje, je nejistá, hledá příčinu v sobě a snaží se jednat opatrně a úslužně, aby nezačala příčinu dalšímu výbuchu zlosti.

Třetí fází je *období samotného týrání*. I přes úslužné jednání oběti se násilná osoba neovládá, naplno týrá fyzicky i psychicky. Podle agresora je důvodem bití trest za neschopnost a hloupost své oběti, která tomu při neustálém opakování začne věřit. Ať oběť udělá cokoli, vždy je to špatně a „musí být potrestána“. Oběť je zoufalá, trpí,

bojí se, snaží se agresora nedráždit, je milá a úslužná, což však samozřejmě nepomáhá. K rozhodnutí opustit násilného partnera obvykle dojde v této fázi.

Například v Kralupech nad Vltavou se stal následující případ. domácího násilí. Agresor chodí z práce domů každý den jindy, někdy v pět, jindy v devět, a nikdy své ženě neřekne předem, kdy přijde. Avšak vždy chce mít čerstvě připravenou teplou večeři na stole. Pokud přijde v pět a ještě není uvařená, následuje trest sbití opaskem, pokud přijde v devět a už je studená, opět následuje trest sbití opaskem, neboť „ohřívané blafy jíst nebude!“. Jen jednou, zpočátku, se ho žena odvážila zeptat, v kolik hodin přijde domů, aby mu mohla připravit večeři tak akorát. Shodil jí na zem a skopal jí se slovy, že je drzá a nic jí do toho není. Večer následoval trest za vystydlou večeři... Tato žena nakonec podlehla doma infarktu, přičemž její muž ji našel až druhý den, když se vrátil z oslavy.

Poslední fází jsou opět *libánky a období slibů*. Toto období je provázené sliby a omluvami. Agresor se omlouvá, hledá výmluvy pro své jednání, slibuje léčení a nápravu. Nosí květiny, kupuje dárky, je milý a může se zdát, že se skutečně změnil. Oběť slibům většinou uvěří, je šťastná a zamítne svůj úmysl opustit agresivního partnera. Tato fáze je pro oběť plná naděje a radosti.

Avšak agresor po čase stráveném v libánkách opět začíná stupňovat napětí. A situace se přehoupne zpátky do období vzrůstání napětí. Tímto způsobem se fáze cyklicky opakují. Z počátku může být nejdelší fáze libánek, když po jednom políčku následují týdny omluv. Postupem času se však prodlužují fáze vytváření napětí a ještě více fáze samotného týrání a to na úkor fáze libánek, která tak časem úplně vymizí.³

---

³ Gjuričová, Kocourková, Koutek, str. 79

3. Domácí násilí na mužích

Domácí násilí na ženách zde bylo vždy, ale vzhledem k patriarchálnímu zřízení společnosti, bylo jistým způsobem tolerováno. Domácí násilí páchané ženami na mužích je fenomén jistým způsobem nový. Patriarchální doba skončila v období druhé světové války, ženy jsou nyní emancipované, zaměstnané na vysokých a dobře placených postech a muže ke svému přežití tedy nepotřebují. Jsou zde tedy optimální podmínky pro to, aby ženy svými partnery opovrhovaly, a od toho už je pouze nepatrný krůček k násilí.⁴

3.1 Statistické údaje

Statistické údaje, které hovoří o počtu týraných mužů, se značně liší. Obecně se počty pohybují přibližně mezi 3 – 30 % týraných mužů. Záleží na tom, s jakými statistikami se pracuje.

Psychosociální centrum Acorus uvádí 3 – 5 % týraných mužů z celkové populace,

Dona Linka, kterou provozuje Bílý kruh bezpečí, ve své výroční zprávě po pěti letech provozu uvádí 5,6 % mužů z celkového počtu volajících osob ohrožených domácím násilím.⁵

Podle Výzkumu Jihočeské Univerzity zažil domácí násilí alespoň jednou v životě každý desátý český muž. A minimálně třetina českých mužů zažila ve vztahu s ženou nejméně tři typy z jedenácti forem teroru uvedených níže.⁶

Problém je v tom, že na rozdíl od žen, jen minimum mužů ohrožených domácím násilím, požádá o pomoc nebo se věří někomu dalšímu. Pro muže je mnohem těžší přiznat, že je na něm páchano domácí násilí, jelikož společenský úzus vidí muže jako silné bojovníky a vládce. Pokud muž zažívá ze strany své partnerky domácí násilí, často o tom neřekne ani svým nejbližším přátelům.

Rozsáhlá nizozemská studie z roku 1998, na 1000 respondentech odhalila, že skutečné fyzické násilí zažilo ve vztahu až 35% mužů a 26% mužů zažilo psychické týrání.⁷

---

⁴ MF Dnes Magazín

⁵ http://www.donalinka.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=378

⁶ Buriánek a kol., str. 45 - 48

Jelikož se odhady takto výrazně liší, je zde pravděpodobná vysoká latence této problematiky a ti muži, kteří požádali o pomoc, jsou jen tzv. špičkou ledovce. To také značně zkresluje odhady v počtech týraných mužů.

Kromě studu, kvůli kterému muži incidenty raději neohlašují, může být zkreslujícím faktem i to, že agresivní výpady žen, jsou méně fyzicky zraňující, a proto se na pohotovosti vyskytuje mnohem vyšší procento napadených žen než mužů. Muži prostě mají většinou zranění, která nevyžadují lékařská ošetření. Dalším zkreslujícím faktorem může být ženská rafinovanost při rozvodových řízeních. Některé ženy neváhají obvinít své partnery z týrání sebe i dětí, aby jim v rozvodovém řízení co nejvíce uškodily.

„Společnost staví muže do rolí, v nichž není místo pro oběti. Uhodí-li žena muže, společnost ji omlouvá. Ale když udeří muž ženu, byť jen jednou, je to násilník.“⁸ Současně společnost pozici *být pod pantoflem* vůbec neoceňuje a obvykle dotyčnému podporu nebo pomoc nenabízí, spíše naopak.⁹

3.2 Jedenáct stupňů k teroru

„Pojem násilí je spíše metaforický a zahrnuje i další fenomény, jako jsou moc, kontrola a manipulace, (...) nátlak, vydírání, ponižování atd. (...).“¹⁰ Domácí násilí páchané na mužích může být specifické právě tím, že není tak patrná výrazná převaha síly na straně pachatele. Přitom na druhé straně může být přítomen silný potenciál manipulace a moci.

Výzkumníci z Jihočeské Univerzity určili jedenáct nejčastějších typů ataků, tzv. *Jedenáct stupňů k teroru*:

1. Ostřejší výměna názorů.
2. Slovní agrese, nadávky.
3. Věcí létající vzduchem.
4. Fyzický kontakt během hádky (plácnutí, pohlavek, zatřesení).
5. Slovní vyhrožování.
6. Cílené ničení blízké věci.

---

⁷ <http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/1999/9903/anotk1.html>

⁸ Conwayová, str. 40

⁹ Buriánek a kol., str. 32

¹⁰ Buriánek a kol., str. 29

7. Agresivní chování vůči domácím zvířatům.
8. Partnerka se chová, jako by muž byl méněcenný.
9. Partnerka důsledně kontroluje, jak muž nakládá s penězi.
10. Sexuální nátlak: odpírání sexu, vynucování sexu.
11. Soustavné přehlížení, znevažování názorů, myšlenek a pocitů muže.¹¹

3.3 Proč se vždy mluví o ženách jako obětech?

Reprezentativní výzkumy v zahraničí – dotazující se mužů i žen na jejich zkušenost s násilím ze strany své i partnera – dokazují, že většina mužů a žen se může chovat a také se chová stejným způsobem. Je tedy zřejmé, že násilí na svém partnerovi se nedopouští jen muži, ale v mnoha případech jsou to ženy.

Tak proč se vždy mluví o ženách jako obětech a mužích jako agresorech? Příčin je několik. Jednou z nich je podle Melanie Phillips feminismus. Ten podle její teorie, kterou rozvádí ve svém článku „Feminismus a násilí ze strany mužů“, původně vznikl, aby usiloval o rovnoprávnost obou pohlaví, ale postupem času se oddělil extrémní směr, který usiluje ne o rovnoprávnost, ale o degradaci mužského pohlaví. Tento feministický směr vytváří pohled na muže jako na agresivního a zaměřeného na mamon, zatímco ženy jsou milující a pečující¹². Výzkumy vedené krajními feministkami jsou „systematicky zkreslovány, aby vytvářely klamný dojem, že agrese vůči opačnému pohlaví je pouze mužským fenoménem a že jeho výskyt je mnohem častější, než je tomu ve skutečnosti.“¹³ Faktem také je, že tyto výzkumy byly realizovány formou dotazování žen na jejich zkušenost s fyzickým útokem na jejich osobu ze strany partnera. Je potom však logické, že z takovýchto výzkumů vychází výlučně ženy jako oběti a muži jako „tyrani“. Samozřejmě, že výskyt násilí na ženách je opravdu rozsáhlý, ale to je pouze jedna strana mince.

Současně bylo dlouho za domácí násilí považováno pouze fyzické napadání (psychický teror a další nebyly považovány za domácí násilí), přičemž tohoto se skutečně dopouští především muži-agresori.

---

¹¹ Buriánek a kol., str. 45

¹² Phillips, Feminismus a násilí ze strany mužů

¹³ Phillips, Feminismus a násilí ze strany mužů

4. Formy domácího násilí na mužích

Formy domácího násilí jsou skutečně rozmanité, nicméně se dají rozřadit do kategorií. Domácí násilí iniciované mužem a iniciované ženou má obvykle většinu základních společných rysů, ale konkrétní způsoby se obvykle liší. Ženy týrají poněkud jinak. To vychází částečně z jiných možností i z genderových stereotypů. Žena není živitelka rodiny, ale stará se o děti apod.

Nejčastějšími formami násilí, kterého se dopouští ženy na svých partnerech, jsou typy nefyzického násilí jako psychické a emocionální, sociální, ekonomické, sexuální a několik specifických forem jako např. týrání jídlem. Obecně platí, že čím je žena inteligentnější, tím rafinovanější způsoby týrání vymýšlí.

Ačkoli o jednotlivých formách pojednávám odděleně, souvisí spolu a v jednom vztahu se různé z nich mohou projevit společně.

4.1 Fyzické násilí

Jak jsem uvedla v předchozí kapitole, fyzické násilí je považováno za násilí od počátku odhalování fenoménu domácího násilí. Bití, kopání a jiné útoky na tělesnou integritu druhé osoby jsou nesporným projevem domácího násilí. A bohužel často i jediný, který je brán v potaz při řešení případu.

Fyzické násilí není hlavní doménou ženského týrání, ale rozhodně to není ani zanedbatelné procento. Podle pilotní studie R. Pucherta byl každý čtvrtý muž alespoň jednou v životě napadený svou partnerkou a 5 % respondentů alespoň jednou v životě utrpělo zranění v důsledku domácího násilí a přibližně stejný počet se obával zranění.¹⁴

Žena nejčastěji útočí kuchyňským nožem, žehličkou a také hodně používají horkou vodu¹⁵. Při útoku se nejčastěji zaměřují zezadu na ramena a genitálie.¹⁶

Jedním z genderových předsudků je, že žena je slabší a tudíž nemůže napadnout muže a vážně mu ublížit. Jiří Buriánek v publikaci „Domácí násilí – Násilí na mužích a seniorech“ tento mýtus vyvrací. Vysvětluje, že jednak muž není vždy ten silnější, dále, že míra agresivity nijak nesouvisí s tělesnou zdatností. A nakonec, i kdyby byl muž mnohokrát silnější, často je pro něj nepřijatelné, pustit se do fyzického konfliktu

---

¹⁴ Převzato z Buriánek a kol., str. 32

¹⁵ Týden, 2002

¹⁶ Conwayová, str. 40

se ženou.¹⁷ Může mu v tom bránit jeho morální přesvědčení, že ženám se neubližuje nebo samotná láska a tolerance k partnerce a také strach z obvinění z páchaní domácího násilí. (viz kap. Provokace k fyzickému útoku)

4.2 Psychické a emocionální týrání

Psychické a emocionální násilí, zneužívání moci je nejčastější formou násilí na mužích.¹⁸

Andrea Buskotte ve své knize „Z pekla ven – Žena v domácím násilí“ uvádí, že psychické násilí se může vyskytovat samostatně, ale mnohem častěji je spjato s násilím fyzickým a sexuálním a často je jejich přímým předchůdcem.¹⁹

Bohužel však na rozdíl od klasického fyzického násilí je těžké psychické násilí jednoznačně identifikovat. Pohavek či kopání každý automaticky považuje za násilí, ale co jsou nemístné poznámky na adresu partnera na veřejnosti nebo zesměšňování a ponižování? Kde je hranice partnerem akceptovaného drsného humoru a domácího násilí? Podle Buriánka má psychické násilí povahu nepříjemného chování, které objektu subjektivně vadí, ačkoli se může jednat o jednání, které je do jisté míry společensky přijatelné (např. úštěpné poznámky či žárlivost)²⁰. Ona hranice je tedy silně individuální, záleží na tom, co partner sám vnímá jako přijatelné a co už ne. Buskotte uvádí také možnou definici: „Násilí je násilím tehdy, cítí-li to tak sama oběť“²¹.

Psychický a emocionální teror musejí mužské oběti snášet mnohem častěji než fyzické týrání. Psychické a emocionální týrání se často spojuje, protože se obvykle vyskytují současně. Je však třeba uvést, že mají rozdílné aspekty.

Psychický teror se vyznačuje především útoky na mužovu psychiku a jeho ego.

Partnerka jej například ponižuje v soukromí i na veřejnosti, má posměšné poznámky před rodinou a přáteli na mužovu sexuální zdatnost nebo schopnost finančního zajištění rodiny, uráží svého muže, oslovuje jej hrubými výrazy či uráží jeho blízké. Agresorka také partnera nesmyslně obviňuje z nevěry a kontroluje jeho kontakty nebo naopak partnera dlouhodobě ignoruje.

---

¹⁷ Buriánek, str. 32

¹⁸ Buriánek, str. 29

¹⁹ Buskotte, str. 41

²⁰ Buriánek, str. 63

²¹ Buskotte, 38

Podle Buriánka patří k rozšířeným formám ženského týrání především snižování úspěchů a plánů do budoucna (typická nálepka „budižkničemu“).²²

Emocionální týrání

Emocionální násilí se od psychického násilí liší v tom, že se více než na mužské sebevědomí, zaměřuje na jeho vnitřní citové prožívání.²³ Žena například ničí věci, ke kterým má partner citový vztah nebo týrá milované domácí zvíře.

Agresorky se také často uchylují k vyhrožování, že partnera opustí a on už nikdy neuvidí své děti. Muži se ztráty rodiny a hlavně dětí velmi bojí, takže se raději partnerce podřídí, aby o rodinu nepřišli.²⁴

Často také ženy v takovýchto situacích děti proti „tátovi“ programují a záměrně ho vykreslují v negativním světle, protože vědí, že citový chlad dětí partnerovi velmi ublíží (více v kapitole Důsledky domácího násilí).

K emocionálnímu týrání se dá přiřadit i tzv. *záhadné mlčení*. Partnerka se chová tajemně, méně komunikuje. Například se vrací od kamarádky pozdě v noci, odmítá partnerovi sdělit, kde byla nebo má dlouhé telefonní rozhovory a muž neví s kým. To vše proto, aby v muži vyvolala dojem, že má milence a tím jej zranila.²⁵

4.3 Sociální izolace

Snaha o sociální izolaci často vychází z potřeby vlastnit partnera jen pro sebe a mít nad ním naprostou kontrolu a moc. Dalším důvodem může být chorobná žárlivost.²⁶

„Partnerka kontroluje, s kým a kde muž tráví čas a kdy se vrací domů, (...) sleduje mužovu korespondenci, e-mailovou poštu, telefonní hovory; rozhoduje, co by měli, respektive neměli dělat, nebo mu brání setkávat se s přáteli či příbuznými.“²⁷

Muž brzy zjistí, že jediný způsob, jak může zachovat domácí klid, je zůstat doma a omezit styk s přáteli i původní rodinou na minimum.

Častý způsob, který ženy používají k izolaci partnera od okolního světa, jsou dehonestující pomlavy. Agresorka svého partnera pomlouvá systematicky a intenzivně

---

²² Buriánek a kol., str. 73

²³ Informace z IC Rakovník

²⁴ Týden, 2008

²⁵ MF dnes Magazín

²⁶ Týden, 2008

²⁷ Buriánek a kol., str. 33

především tam, kde to partnerovi nejvíce uškodí. Například jeho kolegům v práci tvrdí, že zneužívá děti, před jeho přáteli jej obviňuje z týrání a alkoholismu, a to tak přesvědčivě, že lidé v partnerově okolí sami ztratí zájem o kontakt s ním.²⁸ Takto muž dlouhodobě ztrácí kontakty a tím i naději na vnější podporu ve své situaci.

4.4 Ekonomické násilí

Ekonomický teror je obvyklá forma domácího násilí působeného muži i ženami. Jedná se o situaci, kdy výlučně agresorka disponuje veškerými finančními prostředky a partner nemá žádný přístup k bankovnímu účtu ani hotovosti a tím ani možnost vlastních úspor. Oběť se tak stane finančně zcela závislá na násilné osobě, v tomto případě agresorce, a vzhledem k tomu, že nemá vlastní finanční prostředky, má muž ztíženou možnost k odchodu z násilného vztahu.²⁹

Specifickým typem ekonomického násilí, kterého se dopouštějí pouze ženy, je nucení partnera k vyššímu výdělků. Náročná agresorka prostřednictvím nejrůznějších donucovacích prostředků nutí svého partnera, aby jeho výdělek byl stále vyšší pro zajištění jejího vysokého životního standardu. Problémem však je, že náročná žena požaduje vždy více, než je její partner schopen vydělat a proto je odměněn pouze dalšími urážkami a výčitkami. Aby své partnerce vyhověl a zároveň se co nejvíce vyhnul konfrontacím s agresivní partnerkou, tráví většinu svého času v zaměstnáních (obvykle má alespoň jedno vedlejší) nebo se o to více věnuje svému podnikání. Tím více finančních prostředků pak může poskytnout své partnerce, která však bohužel ani tentokrát nebude spokojená. Jedná se vlastně o jakýsi pohyb ve spirále, ze kterého se velmi špatně uniká. V takovýchto případech obvykle žena–tyranka nemá zaměstnání, je v domácnosti nebo na mateřské dovolené a podobně.³⁰

Muži se také bojí otázky finančního vyrovnání, neboť se obávají, že přijdou téměř o všechnu majetek a navíc násilné bývalé manželce budou muset platit výživné. Ženy o těchto obavách samozřejmě vědí, a proto tím často svým partnerům vyhrožují.

4.5 Sexuální nátlak

Sexuální teror je také formou domácího násilí páchaného ženami. Avšak vzhledem k tomu, že se jedná pro muže o velmi citlivé téma, je poměrně těžké zjistit, jak četný

---

²⁸ Informace z IC Rakovník

²⁹ Informace z IC Rakovník

³⁰ Týden, 2008

tento způsob jednání je. V rámci výzkumu Jihočeské Univerzity několik mužů uvedlo, že jim partnerky vnucovaly své sexuální tužby bez ohledu na jejich přání nebo je nutily vykonávat či účastnit se sexuální praktiky proti jejich vůli.³¹

Odpírání styku také může sloužit jako kvalitní nástroj vydírání partnera, ať už se jedná o drobnosti či zásadní otázky. Pokud byl partner „hodný“, je odměněn pohlavním stykem. Pokud však partner „zlobil“, je mu sex odepřen.

Podle Buriánka však zraňující může být i hyperaktivita ze strany partnerky.³² Nebo záliba v praktikách, jež jsou partnerovi nepříjemné. Muž pak nemusí být schopen požadavkům své partnerky vyhovět a dočká se tak výčitek a urážek. Násilné partnerky často záměrně ještě více pokořují muže lživým vyprávěním o lepší kvalitě i kvantitě sexuálních výkonů předchozích partnerů.

Takto způsobený stres velmi negativně působí na mužovo zdraví i sebevědomí a tím značně neblaze ovlivňují jeho potenci i libido. To vede k dalším výčítkám ze strany partnerky. Muž je ponižován urážkami na adresu své sexuální zdatnosti, někdy je takto urážen i na veřejnosti. Časem není schopen s partnerkou souložit vůbec. Tento jev psychologové označují jako *psychickou kastraci*.³³

4.6 Týrání jídlem

Týrání jídlem neboli potravinový teror je velmi specifický pro vztah násilná žena – ohrožený muž. Ačkoli se rovnoprávnost dostala do všech oblastí života, ve většině domácností se o proviant více či méně stará stále žena, což jí dává možnost využívat tento fakt ke svému prospěchu. Násilná partnerka schválně vaří jídla, která muž nemá rád či mu do něj přidává přísady, které zhoršují chuť jídla. Dalším extrémem je, že žena nenakupuje a nevaří vůbec. Jídlo je – stejně jako v případě sexu – jen za odměnu, a naopak za „nevhodné chování“ si muž vyslouží prázdnou lednici a „hladovku“.³⁴

Jinou formou potravinového teroru je situace, kdy žena naopak vaří hodně a dobře, nicméně velmi kalorická a sladká jídla. Důvodem je obvykle žárlivost a snaha o to, aby její partner byl co nejméně přitažlivý pro ostatní ženy.³⁵

---

³¹ Buriánek a kol, str. 33, 34

³² Buriánek a kol., str. 34

³³ Týden, 2002

³⁴ Týden, 2008

³⁵ Týden, 2008

4.7 Provokace k fyzickému útoku

Faktem je, že pokud žena na muže útočí, muži se drží zpátky. Obávají se obvinění a vykázaní z bytu, neboť zpravidla v takových případech je z páchání násilí automaticky podezřelý nejdříve muž. Žena-agresorka často tedy záměrně svým fyzickým atakem provokuje muže k sebeobraně. Pokud ji chytí za ruku a stiskne zápěstí, ona se prohlásí za oběť a policie jí pravděpodobně uvěří.³⁶

Tuto teorii potvrzuje Eduard Bakalář ve své knize „O čem sní muži aneb jak to vidí otcové“. V ní tento jev nazývá *podjatost na základě pohlaví*. Vlastně se jedná o společenský předsudek, který v sobě mají lidé zakódovaný a který jim napovídá ochraňovat a vždy upřednostňovat ženu-matku. Tedy i uvěřit její verzi a postavit se na její stranu, pokud se jedná o konflikt³⁷. Z toho vyplývá, že agresorka může velmi snadno zmanipulovat své okolí, sociální pracovníce, i policisty, že ona je tou, kdo domácím násilím trpí. To je jeden z důvodů, proč se muži obávají domácí násilí nahlásit.

---

³⁶ MF Dnes Magazín

³⁷ Bakalář, O čem sní muži, str. 220

5. Jací muži se stávají oběťmi a jaké ženy agresorkami

5.1 Jací muži jsou ohroženi

Jednoduchá otázka, kteří muži se mohou stát oběťmi domácího násilí ze strany svých partnerek, nemá jednoduchou odpověď. Dalo by se zjednodušeně říci, že obětí násilné partnerky se může stát kterýkoli muž. Jeden z mýtů o domácím násilí tvrdí, že do takovéto situace se mohou dostat jen „slaboši“, nezaměstnaní nebo nevzdělaní či staří a nemocní. Ano, je pravda, že tito muži se opravdu mohou stát oběťmi partnerčina teroru. Avšak z výše uvedeného textu vyplývá, že stejně tak může domácí násilí ohrožovat i muže na opačném konci žebříčku společenské prestiže. Tedy atraktivní a sebevědomé, mladé a zdravé, úspěšné a bohaté.

Tedy to, zda se stanou obětí násilí ze strany partnerky, jistě mohou do jisté míry ovlivnit. Nejlépe včasným odchodem od partnerky. Stejně jako u násilí páchaného na ženách však odpovědnost za násilí nese ten, kdo jej páchá.

5.2 Proč ženy týrají

Původcem domácího násilí je ve všech případech vždy agresor sám. Násilné osoby se často vymlouvají, že je oběť vyprovokovala, avšak i kdyby to byla pravda, odpovědnost za své jednání nese násilná osoba sama. Jen ona sama má možnost ovlivnit své jednání. Co tedy ženy vede k tomu, že se dopouští násilí na svých partnerech?

Důvodů, které vedou ženy k agresivnímu chování k partnerovi, je nepřehledné množství. Dají se rozřadit do několika kategorií. Já použiji klasifikaci podle Zdeny Bednářové z Psychosociálního centra Acorus o. s., rozčlenila příčiny ženské agrese vůči partnerovi do tří modelů. Jsou to modely sociálně psychologický, sociálně kulturní a psychiatrický.³⁸

Sociálně psychologický model

Eduard Bakalář je přesvědčený, že velkou roli u obou stran hraje původní rodina. Původní rodina totiž může silně působit jako výlučný vzor pro budoucí vztahy dětí.

---

³⁸ Bednářová, Materiál ke kurzu Sociálně patologické jevy

V tomto případě bývá v původní rodině silně dominantní matka a velmi submisivní otec (pokud v rodině vůbec funguje). Matka tak dceři předává svůj negativní pohled na mužskou část populace, dehonestující informace o mužích („Každý chlap je budižkničemu!“) a také, že na muže je třeba velká přísnost.

Opačný vliv má takovéto rodinné uspořádání na syna. Ten vnímá matku-ženu jako absolutního vládce, čemuž později přizpůsobí i výběr své životní partnerky.³⁹

Nutno také dodat, že podle Bakaláře má většina agresivních partnerek problém s emocionální zralostí, která také úzce souvisí se vztahy v původní rodině. Pokud silně dominantní matka uplatňuje svou mocenskou tendenci i na dceru a řídí tak její život, nedovolí jí se citově osamostatnit a tedy ani emocionálně dozrát. Žena je díky tomu na matce úzce závislá a nechává si od ní ráda zasahovat do života. Snadno podlehne matčině názoru, že její partner „nestojí za nic“ a je třeba se jej zbavit nebo mu alespoň velmi nepříjemnit společný život.⁴⁰ U emočně nezralých partnerek hraje ve vztahu s partnerem důležitou úlohu snaha o odstranění nebo zmírnění jeho rodičovského vlivu na děti. Jednoduše řečeno, takováto žena chce mít děti jen pro sebe a vychovávat je pouze podle vlastních zásad.⁴¹

Psychiatrický model

Mezi takovéto příčiny patří mj. různé poruchy osobnosti a závislosti. Tedy závislosti na drogách a alkoholu, chorobná žárlivost, která nutí ženu svého partnera sledovat, prohledávat kapsy, počítač, poštu i mobilní telefon. A také touha po moci a kontrole partnera.⁴²

Sociálněkulturní model

Do sociálního modelu příčin ženské agrese vůči partnerovi se může zařadit životní frustrace. Žena je zklamaná ze života s daným mužem, touží jej ponížit a dát mu najevo, že ho ke svému životu nepotřebuje. Často se také stává, že dříve úspěšný muž ztratí práci a novou nemůže najít, pročež žena jím začne hluboce pohrdat, zvláště pokud je sama pracovně úspěšná, a toto své pohrdání dává svému partnerovi jasně najevo.⁴³

---

³⁹ Bakalář, O čem sní muži, str. 207

⁴⁰ Bakalář, O čem sní muži, tamtéž

⁴¹ Bakalář, Průvodce otcovstvím, str. 110

⁴² Týden, 2008

⁴³ Týden, 2008

6. Důsledky domácího násilí na mužích

6.1 Následky na oběti

Každé domácí násilí zanechá na své oběti řadu stop. Záleží na obou partnerech, na formách teroru, na intenzitě, tedy na mnoha faktorech. Obecně se dá říci, že důsledky dlouhodobého domácího násilí jsou fyzické, psychické a sociální i ekonomické.⁴⁴

Toto je jeden z možných scénářů, jak může domácí násilí ovlivnit život ohroženého muže. Pokud je muž fyzicky napadán nebo jinak týrán, ovlivňuje to jeho psychiku, jeho sociální fungování i pracovní schopnosti. Trpí strachem, depresemi, je nesoustředěný a navíc si v důsledku fyzických poranění bere často dovolenou nebo nemocenskou. Jeho pracovní výkon výrazně slábne, což může vést k propuštění z pracovního místa. Tak ztratí možnost sociálních kontaktů, pracovní-přátelské vazby a především způsob obživy. Přičemž ztráta zaměstnání je partnerkou nesena velmi těžce a domácí situaci to může pouze zhoršit.

6.2 Následky na dětech

Závažné důsledky zanechává domácí násilí na dětech, a to hned v několika ohledech. Jednak jsou děti svědky domácího násilí, a ačkoli děti mají tendenci maminku nebo tatínka chránit, v budoucích vztazích mohou model řešení konfliktů násilím a ponižováním začít sami užívat, neboť jiný model neznají.

Dětem samotným se také může změnit chování, pokud jsou doma svědky násilí. Mohou být zamlklé nebo naopak začnou být problémové, zhorší se jim prospěch. U malých dětí se může změnit styl hry, například při hře na „maminku a tatínka“ dítě aplikuje domácí model („mamka přece tatku bije“). To může být první signál pro pedagogické pracovníky, kteří by měli při opakování situace upozornit OSPOD.⁴⁵

Syndrom zavrženého rodiče

Samostatnou kapitolu následků na dětech tvoří to, co psychologové označují jako *Syndrom zavrženého rodiče*. Znamená to, že jeden rodič, obvykle matka, účelně programuje potomka nebo potomky proti jeho otcí. Děje se tak jednak v rámci snahy agresorky o psychickou a emocionální trýzeň svého partnera nebo hraje významnou roli

---

⁴⁴ Conwayová, str. 74 - 77

⁴⁵ Informace z IC Rakovník

žárlivost na hezký vztah dítěte a jeho otce. Druhým obvyklým dějištěm je rodičovský spor o svěřeni dítěte nebo o styk s dítětem.⁴⁶

Toto programování pěstuje nekompromisně kladný přístup k jednomu rodiči (dále budu uvádět jako matku) a negativní k druhému (dále jako otec), který je dítěti prezentován jako jednoznačně zlý, protože matce i dítěti prováděl hrozné věci. Dítě si samo po čase začne vytvářet vlastní dynamiku vztahu, otce začne nenávidět a zavrhnout jej, ač na něj původně mělo jen hezké vzpomínky. Ty naopak začne racionalizovat tak, aby zapadly do kontextu „zlého otce“; např. „Šel jsem s ním na pouť jen proto, aby nezbil maminku“.⁴⁷

V případě, že docházelo skutečně k hrozbám ze strany otce, pak nenávisť matky i dítěte může být oprávněná a syndrom zavrženého otce se aplikovat nemůže. Mělo by být vždy na odborníkovi, aby dokázal rozlišit, zda je nenávisť dítěte k otci naprogramovaná nebo skutečná. Bakalář zmiňuje i několik ukazatelů, o které se odborník může při své „diagnostice“ opřít; např. když dítě při osočování zavrženého otce používá výrazy, kterým nerozumí nebo je jeho nenávisť podkládána nelogickými argumenty apod.⁴⁸

---

⁴⁶ Bakalář, Průvodce otcovstvím, str. 110

⁴⁷ Bakalář, Průvodce otcovstvím, tamtéž

⁴⁸ Bakalář, Průvodce otcovstvím, str. 111

7. Proč muž neodejde

Příčin, proč muž není schopen nebo ochoten odejít od své násilné partnerky, může být mnoho, já zde uvedu ty nejčastější.

Některé z následně uvedených faktorů, které muži brání odejít z násilného vztahu, jsem zmínila výše v jiných souvislostech. Zopakuji je však i zde, aby byl přehled faktorů kompletní.

Naděje

Většina vztahů, ve kterých dochází k násilí, má paradoxně dlouhodobý charakter. Tím obtížnější je pro oběť domácího násilí opustit partnera. Ze společenského hlediska je problém, že jejich vztah má určitou historii, obvykle i příjemnou, mají spolu děti, společnost je považuje za stabilní pár. Týraný partner hledá vysvětlení situace, hledá chybu u sebe nebo chování partnerky omlouvá, nechce přijmout fakt, že jeho manželství nevydrželo a skončilo takovýmto způsobem. Doufá, že se situace zlepší a partnerka bude zase jako dřív. Střídají se u něj pocity naděje se zoufalstvím.

Strach

Velký význam v příčinách setrvávání muže v násilném partnerství je strach. Strach, bohužel oprávněný, že partnerka splní své hrozby a on o své děti přijde. V případě rozvodu jsou děti v drtivé většině svěřovány do péče matky bez ohledu na příčinu rozvodu. Otec sice má pravidelný styk dětmi z právního hlediska zajištěn, ovšem není výjimkou, že žena, která je pevně odhodlaná k pomstě, dokáže, aby otec své děti už nikdy neviděl.

Pokud partnerka vyhrožuje sebevraždou, což se také často děje, muž má obavu, že svým odchodem ji takovému činu opravdu dovede a on ji bude mít tzv. „na svědomí“.⁴⁹

Důvěra

Jedna z příčin, proč muž setrvává se svou agresivní partnerkou, je důvěra. Podle Bakaláře⁵⁰ je muž naučen, že žena-matka to s ním vždy myslela dobře a tuto svou zkušenost si přenáší i na svou partnerku. Takže pokud mu žena opakuje,

---

⁴⁹ Týden, 2002

⁵⁰ Bakalář, Průvodce otcovstvím, str. 43

že je „budižkničemu“ a hlupák, spíše tomu uvěří. Důvodem setrvávání v násilném vztahu tedy může být i dojem, že si ponižování zaslouží a bez své partnerky by neuměl žít. Nebo věří partnerce, která mu opakuje, že jen zbabělec opustí své děti.

Finance

Týraný muž, který zvažuje odchod od partnerky, může mít také strach z finanční situace. Často nemá téměř žádné úspory, neví, kam jít a obává, že odchodem může ztratit i to, co mu náleží ze společného majetku. Také se obává, že své bývalé manželce bude muset platit vysoké výživné, což je pro něj samozřejmě velmi nepříjemné.

Podjatost na základě pohlaví

V rámci podjatosti na základě pohlaví se muž může obávat dvou různých reakcí společnosti. Na jedné straně, že bude při přiznání, že je na něm pácháno domácího násilí, degradován ze své mužské role ochránce a živitele na „pouhou bačkoru“. Na straně se obává, že mu společnost neuvěří a on bude označován za agresora, který vinu svaluje na svou partnerku nebo za člověka, jež si to bití jednoznačně zasloužil. Pravdou je, že mužská oběť domácího násilí vychází z tohoto sociálního smýšlení jako násilník, žena obvykle jako oběť.⁵¹

Toto vše si muž uvědomuje, pokud zvažuje odchod od násilné partnerky a samozřejmě zvažuje, zda je pro něj přijatelnější klesnout na společenské dno nebo zda se raději nechat dále ponižovat.

Náboženské důvody

Samostatným aspektem problému s odchodem mohou být náboženské důvody. Pokud věřící muž při sňatku v kostele slíbil věčnou lásku a neuznává rozvod, je pro něj těžké smířit se s rozpadem manželství a uznat nutnost rozluky. Muž se obává, že ztratí uznání a lásku Boží a pomocí své víry se snaží vše vydržet.⁵²

Bohužel někdy může být v setrvávání v manželství podporován věřící rodinou a blízkými, kteří nepřipouští rozluky ani v takovémto případě.

---

⁵¹ Bakalář, O čem sní muži, str. 220

⁵² Conway, str. 56, 57

Gender

Jednu z nejdominantnějších příčin setrvávání v násilném vztahu jsou genderové aspekty. Tedy předsudky, které například tvrdí, že jen slaboch by se nechal týrat ženou, nebo že jizvy zdobí pravého muže⁵³. Muž se tedy bojí ztráty prestiže, výsměchu a společenského ponížení, studu a ztráty sebeúcty. Muži vlastně ztěžují opuštění vztahu mýty, které ohledně násilí na mužích stále přetrvávají.

Mýty o domácím násilí na mužích

„Žena se násilí dopouští jen v sebeobraně.“ Tento mýtus pochází z doby, kdy ženy skutečně byly „hodné a poslušné“ a starali se jen o domácnost a svého muže. Naštěstí se v naší postmoderní době můžeme přesvědčit o nesmyslnosti tohoto mýtu, neboť denně se setkáváme v médiích s ženami, které páchají násilí a vůbec se chovají hrubě. Navíc domácí násilí není pouze o fyzickém napadení. Nicméně pokud bychom tomuto mýtu věřili, museli bychom za viníka násilí označit skutečně muže – jeho partnerka se určitě pouze bránila.

„Muž nemůže být napaden ženou, protože je silnější.“ Jak jsem již uvedla, domácí násilí rozhodně není jen o fyzickém napadání. Navíc, muž nemusí být vždy ten silnější. Partnerova nemoc nebo naopak ženina vysoká statnost mohou tento mýtus snadno překročit.

„Jen slaboch se nechá bít.“ Oběť domácího násilí vynakládá denně mnoho energie na zvládnutí své situace. Důvody, proč vztah neukončí, jsou to, co popisují v této kapitole.

„Kdyby se mu to nelíbilo, dávno by ji opustil.“ Opět. Důvody, proč partner násilnou ženu neopustí, jsou rozmanité, ale provázané a není možné situaci pouze takto zjednodušit.⁵⁴

Zajímavé je, že muži si nutnost odchodu od partnerky často uvědomí až po nějakém zvlášť traumatizujícím incidentu. Například, když jej partnerka hrubě poníží před jeho přáteli nebo surově zbije před dětmi. Muž si uvědomí, že toto už je opravdu příliš, a že by bylo potřeba situaci opravdu řešit. To je první krok k úspěšnému odchodu z násilného vztahu.⁵⁵

---

⁵³ Buriánek a kol. str. 32

⁵⁴ Buriánek a kol., str. 32

⁵⁵ Týden, 2008

8. Pomoc

Výše jsem často zmiňovala, že muž týraný svou partnerkou, má menší šanci na pochopení společnosti než žena ve stejné situaci. Má tedy takový muž nějakou šanci na pomoc při ukončení tohoto nebezpečného vztahu?

Ač se mu jeho situace může zdát bezvýchodná, týraný muž má rozhodně šanci na pomoc, avšak nutno dodat, že to má opravdu těžší, než když je obětí domácího násilí žena. O domácím násilí na ženách se v současné době mluví velmi intenzivně, mýty ohledně domácího násilí na ženách se pomalu daří bořit, jiní lidé se jistě neobávají podat jim pomocnou ruku.

O tom, že se mohou také stát oběťmi domácího násilí, se zmíní jen málokterý článek o domácím násilí a takto tematicky zaměřené knihy se mu věnují jen velmi okrajově, beletrie vůbec ne. Mýty o násilí na mužích jsou stále pevně zakořeněny a silně ovlivňují přístup společnosti k týraným mužům. Muž se tak dočká spíše opovrhujícího pohledu a otázky, zdali je „vůbec chlap...“. Navíc často o někom říkáme, že je „pod pantoflem“, aniž bychom si uvědomili, že tento muž může tímto stavem skutečně trpět.

I pro muže, kteří se stali oběťmi násilného jednání ze strany partnerky, však existuje pomoc. Mohou být lidé, kteří si uvědomí závažnost celé situace bez generových předsudků. Tedy známí, kteří zkontaktují poradnu, půjčí peníze, poskytnou ubytování či pomohou s žádostí o rozvod aj. Navíc na straně všech obětí domácího násilí stojí nyní i český zákon.

8.1 Institut vykázání

Od 1. 1. 2007 nabyt účinnosti zákon č. 135/2006 Sb., o Policii České republiky, který poprvé v ČR ustanovil mimo jiné tzv. institut vykázání. Ten byl upraven v Části jedna zmíněného zákona, která však k 1. 1. 2009 pozbyla platnosti a Policie ČR se nyní v tomto ohledu řídí zákonem č. 273/2008 Sb. §§ 44 až 47.

Jedná se tedy o zákony na ochranu před domácím násilím. Jeho koncepci jsme převzali od jiných států (např. Rakousko), kde je řadu let úspěšně aplikován.

Zákon č. 135/2006 Sb. a výňatek ze zákona č. 273/2008 Sb., §§ 44 – 47 jsou k nahlédnutí v přílohách 2 a 3.

O čem je zákon č. 273/2008 Sb.

Tento zákon jednoznačně stanovuje osobu násilnou a osobu ohroženou. Nedrží se tedy genderových zvyklostí a předpokládá, že obětí domácího násilí se může stát kdokoli, tedy žena, muž i senior či potomek. Zákon vymezuje, že policie přivolaná k případu zhodnotí, zda se jedná o domácí násilí. V případě, že situaci na základě daných kritérií vyhodnotí jako závažnou, mohou osobu násilnou vykázat ze společného obydlí na deset dnů a současně mu zakázat po tuto dobu kontaktovat ohroženou osobu. To je tzv. institut vykázání. Doba vykázání se dá v rámci předběžného řízení prodloužit.

Zákon č. 135/2006 Sb. ve své druhé části ustanovuje nutnost zřízení krajského Intervenčního centra pro osoby ohrožené. Policie vždy informuje intervenční centrum o proběhlém vykázání násilné osoby a jeho pracovníci osobu ohroženou kontaktují, nabídnou jí pomoc a spolupráci. Ohrožená osoba se během doby vykázání může v bezpečí rozhodnout, co bude dál, má možnost požádat o prodloužení doby vykázání nebo se přesunout do některého z azylových domů, v případě nutnosti s utajenou adresou. To vše za pomoci intervenčního centra.

Policie během doby vykázání kontroluje, zda je zákaz vstupu a kontaktu násilnou osobou dodržováno. Za porušení hrozí sankce, a to i v případě, že osoba ohrožená si kontakt či návrat násilné osoby přála.

V roce 2008 bylo podle zákona č. 135/2006 Sb. vykázáno 686 mužů a 13 žen. Je tedy znát, že institut vykázání má svůj účel. A to jak v případě domácího násilí na ženách, tak i na mužích.

Přínos zákona

Zákon je dobře promyšlený v tom aspektu, že nerozlišuje ženské a mužské tradiční role, ale dává prostor pro všechny násilné a ohrožené osoby. Stejně tak intervenční centra také nesmí být genderově zaměřená, pomoc musí nabídnout i týranému muži. Zároveň také nebere ohled na to, zda má násilná osoba v daném místě trvalé bydliště, stačí, pokud tam v současnosti pobývá.

Zákon č. 273/2008 Sb. a před ním zákon č. 135/2006 Sb. jsou velkým přínosem pro všechny, kdo trpí domácím násilím, neboť už při známkách výrazného psychického násilí, může zasáhnout.

Zákon však také zároveň není samospasný. Pokud skutečně dojde, na základě posouzení situace policií, k vykázání násilné osoby, je nutná i určitá aktivita ze strany osoby ohrožené, aby mohl být ochráněn její život a zdraví. Začít spolupracovat s IC není

pro ohroženou osobu povinné, některé to dokonce odmítají. Tyto se však vystavují riziku pomsty ze strany násilné osoby po jejím návratu domů. Důkazem může být případ manželů z Brna. Ona s dětmi zůstala v bytě, kam se její muž po skončení vykázaní vrátil a ve vzteku podřízl jí hrdlo.⁵⁶

8.2 Intervenční centra a neziskové organizace

Kromě zákonů jsou zde státní a nestátní organizace, které se zabývají pomocí obětem domácího násilí. Jsou zde již zmiňovaná Intervenční centra, která jsou zřízena v každém kraji.

Nakonec nestátní neziskové organizace. Tyto organizace se často zabývají samotným domácím násilím nebo celkově dodržováním lidských práv apod. Buď mají své vlastní poradenské středisko a azylový dům pro oběti domácího násilí nebo odkazují na jiné a kontaktují spolupracující organizace. Většina těchto neziskových organizací byla zřízena „pro pomoc všem, kteří mají zkušenost s domácím násilím“. Tedy ženám i mužům, ačkoli drtivou převahu všech klientů tvoří ženy. Jen malé množství organizací je zaměřené konkrétně na ženy (např. ProFem o.p.s.). Bližší informace k jednotlivým organizacím jsou v další části této práce.

---

⁵⁶ Informace z IC Rakovník

9. Neziskové organizace

V této kapitole se chci věnovat malému rozboru českých neziskových organizací, které se zabývají prací s oběťmi domácího násilí a jejich přístupu k problematice týraných mužů. Neziskových organizací specializujících se na pomoc osobám ohroženým domácím násilím je mnoho, není možné, abych zde zmínila všechny, proto jsem si vybrala několik nejznámějších z různých krajů.

Také bych ráda upozornila, že v této kapitole nebudu zmiňovat Intervenční centra. Ta jsou ze zákona (zákon č. 135/2006 Sb.) zřízena v každém kraji a to pro všechny osoby ohrožené domácím násilím.

9.1 Psychosociální centrum Acorus

Adresa: Legerova 20, 120 00 Praha 2

Nonstop telefonní linka: 283 892 772

Email: Info@acorus.cz

Web: www.acorus.cz

Psychosociální centrum Acorus poskytuje pomoc v překonávání nepříznivé sociální situace osobám ohroženým domácím násilím. Psychosociální centrum Acorus poskytuje mj. tři typy služeb, které na sebe navzájem navazují. Krizová pomoc, odborné sociální poradenství a azylový dům.

Krizovou pomoc a ubytování v azylovém domě poskytuje psychosociální centrum Acorus pouze ohroženým ženám; vychází totiž z předpokladu, že muži ohrožení domácím násilím nemají problémy s nočními útoky před násilnou partnerkou. Také nejsou po odchodu z domu svou násilnou partnerkou hledáni, jak je to časté u týraných žen, a proto nepotřebují ubytování v azylovém domě s tajnou adresou.

Mužům ohroženým domácím násilím by tedy bylo poskytováno pouze odborné sociální poradenství, což obsahuje mj. konzultace se sociální pracovnící, psychologkou, terapeutická činnost, informování o právech a povinnostech, doprovod k soudům, na úřady či zprostředkování dalších služeb jako psychiatrické či právní poradenství.

Každopádně pokud by muži - oběti domácího násilí žádali o ubytování v azylovém domě o. s. Acorus, pracovníci by je odkázali na azylové domy pro muže.

Acorus má své působení pouze v Praze.

9.2 ADRA - Poradna pro oběti násilí a trestné činnosti a pro osoby v těžké životní situaci

Adresa: Třída Edvarda Beneše 575, 500 03 Hradec Králové.

Telefon: 495 262 214, 606 824 104

Email: pyramidahk@adra.cz

Web: <http://www.adra.cz/adra/cz/projekty/projekty-v-cr/pyramida-pomoci>,
www.domacinasili.blog.cz

Tato sekce ADRY (zřizované Církví Adventistů Sedmého Dne) se specializuje na pomoc obětem násilí a dalším osobám v těžké situaci, tedy i obětem domácího násilí. V tomto případě nijak nerozlišuje muže a ženy. Předpokládá, že domácí násilí může ohrožovat muže i ženy, stejně jako děti a seniory.

Poskytuje základní služby jako sociální poradenství, krizovou pomoc, psychoterapii a další. Co se týká azylových ubytování a dalších speciálních služeb, odkazují na další spolupracující organizace.

Sídlo má v Hradci Králové a poskytuje tedy tuto potřebnou službu na pomezí krajů Královéhradeckého a Pardubického.

9.3 Bílý kruh bezpečí o. s.

Adresa: U Trojice 2, 150 00 Praha 5

Telefon: 257 317 110

Dona linka: 251 511 313

Email: centrala.praha@bkb.cz, dona.linka@bkb.cz

Web: www.bkb.cz, www.donalinka.cz, www.domacinasili.cz

Bílý kruh bezpečí o. s. se zaměřuje na pomoc obětem jakýchkoli trestných činů nebo pozůstalým obětí. Ve velké míře se věnuje i obětem domácího násilí, kterými jsou v drtivé převaze ženy, alespoň co se žádostí o pomoc týče. Bílý kruh bezpečí o. s. však předpokládá, že oběti domácího násilí může být kdokoli a svou práci s oběťmi tedy nijak nerozlišují. To jim dokonce zakazuje etický kodex, který přímo říká, že pomoc musí být poskytnuta všem potřebným stejně bez ohledu na věk, *pohlaví*, rasu atd.

Bílý kruh bezpečí o. s. svým klientům poskytuje především psychologickou a sociální péči. Také provozuje nonstop telefonní linku - Dona Linku, kde může volající anonymně

získat potřebné informace, psychologickou i právní pomoc, podporu, další kontakty apod.

Bílý kruh bezpečí o. s. má svá centra v Brně, Liberci Olomouci, Ostravě, Pardubicích, Plzni a Praze.

9.4 Elpis – Slezská diakonie

Adresa: Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín

Telefon: 558 764 333

Email: ustredi@slezskadiakonie.cz

Web: <http://www.slezskadiakonie.cz/poradny.html>

„Posláním poradny Elpis je poskytování podpory a individuálního provázení obětem domácího násilí, týrání a zneužívání a osobám s problémy v mezilidských vztazích a rodinných krizích, na základě křesťanských hodnot.“⁵⁷

Nezisková organizace Elpis se tedy zaměřuje na pomoc všem obětem domácího násilí bez ohledu na pohlaví. Poskytují služby jako praktické rady a rozhovor se sociálním pracovníkem, odbornou psychologickou péči, konzultaci s právníkem, krizovou intervenci, kontakty na azylové domy, kontakty na jiná odborná pracoviště, duchovní péči, doprovod k soudu, na policii a na jiné instituce (emoční podpora).

Je provozována Slezskou diakonií a působí v Bruntálu, Havířově, Karviné, Ostravě a Třinci, takže pokrývá poměrně velkou část Moravskoslezského kraje.

9.5 Persefona o. s.

Adresa: Jiráskova 8, 602 00 Brno

Telefon: 545 245 996, 737 834 345

E-mail: domacinasili@persefona.cz

Web: www.persefona.cz

Organizace Persefona o. s. poskytuje krizovou intervenci, komplexní poradenskou, právní a psychologickou pomoc mj. obětem domácího násilí. Persefona o. s. poskytuje služby všem ženám a mužům, kteří mají osobní zkušenost s domácím násilím. Zde tedy mají muži dveře plně otevřené.

---

⁵⁷ <http://www.slezskadiakonie.cz/poradny.html>

Persefona o. s. má hlavní sídlo v městě Brně a dále působí, vždy jeden den v měsíci, v menších městech - Ivančice, Slavkov u Brna, Tišnov a Židlochovice. Pokrývá tedy část Jihomoravského kraje, zvláště pak v okolí Brna.

9.6 ProFem o. p. s.

Adresa: Plzeňská 66, 150 00 Praha 5

Telefon: 224 910 744

Email: info@profem.cz

Web: www.profem.cz

ProFem o. p. s., jak již napovídá název, je organizace především pro ženy a zaměřuje se spíše na právní stránku pomoci obětem domácího násilí. Ženám poskytuje bezplatnou právní pomoc, zastupování u soudu a pomoc se všemi administrativními náležitostmi, které jsou při rozvodu či rozchodu s násilným partnerem zapotřebí. ProFem o. p. s. také provozuje dvakrát do týdne Linku bezplatné právní pomoci pro ženy.

Pokud se na tuto organizaci obrátí muž ohrožený domácím násilím, pracovníci jej přijmou a vyslechnou, stejně také na Lince bezplatné právní pomoci mu poskytnou radu ohledně jeho práv a nároků. Poradenství osobního rázu už však mužům neposkytují, a tak jej odkážou na jiné neziskové organizace.

ProFem o. p. s. působí pouze v Praze.

9.7 Rosa o. s.

Adresa: Podolská 242/25, 147 00 Praha 4

Telefon: 241 432 466

SOS linka: 602 246 102

Email: info@rosa-os.cz, poradna@rosa-os.cz

Web: www.rosa-os.cz

Tato nezisková organizace se specializuje se na pomoc ženám - obětem domácího násilí a jejich dětem a na prevenci násilí. Provozuje mj. tři služby. Informační a poradenské centrum pro ženy - oběti domácího násilí, dále telefonickou krizovou intervenci s emailovou poradnou a azylový dům s utajenou adresou včetně utajených azylových bytů.

Azylový dům a Informační a poradenské centrum je opět pouze pro ženy ohrožené domácím násilím. Stejně ohroženým mužům může být poskytnuta rada na telefonní krizové lince nebo formou emailu. Pokud by měl zájem o další služby jako například osobní konzultaci nebo ubytování v azylovém domě, bude odkázán na jinou organizaci. Rosa o. s. má sídlo pouze v Praze.

9.8 Celkové hodnocení neziskových organizací

Většina neziskových organizací nemá vyhrazené zaměření na pouze jedno pohlaví, takže mužům i ženám může poskytnout stejné služby. Mezi tyto organizace patří *ADRA*, *Bílý kruh bezpečí o. s.*, *Elpis* a *Persefona o. s.*

Psychosociální centrum Acorus je zaměřené na pomoc ženám i mužům, avšak mužům může nabídnout jen část z poskytovaných služeb.

Ostatní organizace jsou zaměřeny primárně na ženské oběti domácího násilí. I tyto však poskytnou pomoc ohroženému muži, i když ve značně omezené míře, obvykle v jen rámci nejzákladnějšího poradenství. Sem patří *ProFem o. p. s.* a *Rosa o. s.*

Žádná z neziskových organizací neodmítne pomoc mužům ohroženým domácím násilím. Dveře mají otevřené, přesto však nutno dodat, že možnost pomoci v těchto organizacích využívají spíše velmi málo. Problémem může být jednak neznalost této možnosti nebo těžko překonatelný stud a strach.

10. Anketa je její vyhodnocení

Cíl ankety

Cílem mého drobného výzkumu je snaha zjistit, co si veřejnost myslí o mužích, kteří byli nebo jsou oběťmi domácího násilí ze strany svých partnerek. Zajímá mne, jak jsou tito muži vnímáni, zdali pro ně pohled veřejnosti může být podporující nebo naopak ještě více ponižující v jejich nelehké situaci.

Také mne zajímá, zdali se tento pohled bude lišit v odpovědích mužů a žen.

Metoda ankety

Jako výzkumnou metodu jsem zvolila krátký anonymní dotazník. V první otázce dotazníku se respondent ptám na pohlaví, další otázky jsou již k různým aspektům domácího násilí na mužích.

Dotazníky k anketě jsem jednak rozesílala emailovou poštou, dále jsem je rozdávala lidem v mém okolí, kteří je někdy předávali dále.

Vzhledem k nízkému počtu vrácených dotazníků, jsou výsledky dotazníku spíše nereprezentativní, avšak přesto, doufám, podají určitou výpověď o názoru společnosti.

Podávaný dotazník je k dispozici v příloze č. 1, ukázka vyplněného dotazníku je v příloze č. 2.

Výzkumný vzorec

Dotazníků jsem rozeslala 90, vrátilo se mi jich pouze 54. Z toho 36 bylo vyplněno ženami a pouhých 18 vyplnili muži.

Respondenty jsem vybírala tak, aby v něm byly zastoupeny obě pohlaví, všechny věkové kategorie, všech stupňů vzdělání.

Výzkum probíhal především ve Středních Čechách a Praze. Předpokládám však, že výsledky by byly stejné pro všechny kraje.

10.1 Stanovení hypotéz

1. Mou první hypotézou je, že polovina dotázaných si myslí, že muži se mohou stát oběťmi domácího násilí, ale týká se to jen mužů s nižší společenskou prestiží.

2. V druhé hypotéze předpokládám, že odpovědi mužů a žen budou procentuelně přibližně stejné, tedy že názor na muže ohrožené domácím násilím je genderově vyrovnaný.

Práce se získanými daty

Otázku číslo jedna, jsem hodnotila bez ohledu na pohlaví.

Další otázky jsem hodnotila procentuelně nejdříve z hlediska počtu všech odpovědí, potom jsem hodnotila zvlášť odpovědi mužů a žen.

10.2 Analýza ankety

Otázka č. 1

Co si představíte pod pojmem domácí násilí?

Hodnocení:

(U této otázky byla možnost otevřené odpovědi, tudíž jsem extrahovala pouze ty odpovědi, které se přibližují skutečným definicím domácího násilí s ohledem na generové rozložení.)

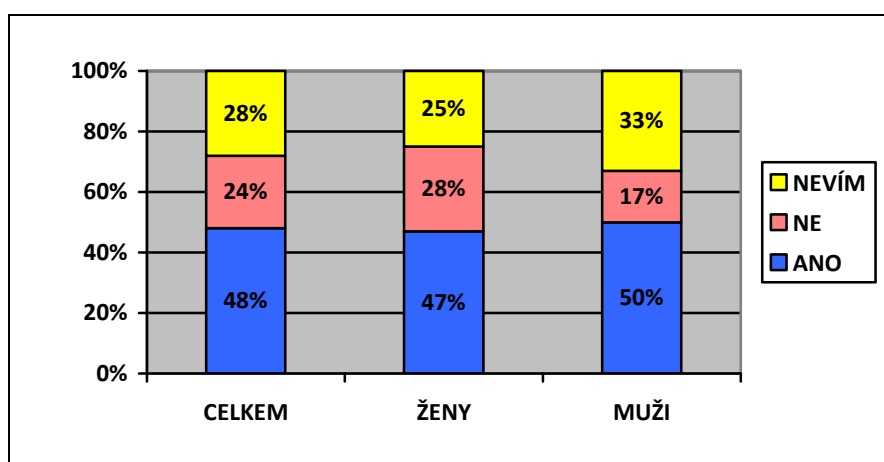
41% respondentů se domnívá, že domácí násilí je stav, kdy jeden partner tyranizuje druhého, bez ohledu na formu či pohlaví.

Otázka č. 2

Domníváte se, že se muž může stát obětí domácího násilí?

Odpověď	Celkově dotázaných		Dotázané ženy		Dotázaní muži	
	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	26	48 %	17	47 %	9	50 %
Ne	13	24 %	10	28 %	3	17 %
Nevím	15	28 %	9	25 %	6	33 %

Tabulka č. 1

Graf č. 1

Hodnocení:

Z odpovědí vyplývá, že téměř většina respondentů se domnívá, že muž může být obětí domácího násilí. V tomto případě se odpověď žen a mužů téměř neliší.

Rozdíl je však patrný v záporné odpovědi, tam jsou si ženy jistější, že muž obětí být nemůže. Předpokládám, že příčinou je vžitý pohled na domácí násilí s obětí-ženou, proto se ženy cítí být více ohrožené.

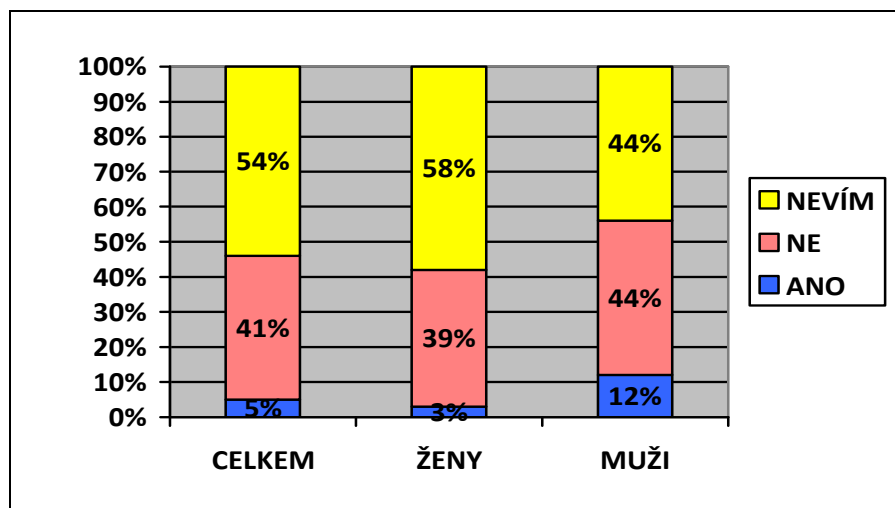
Nejistotu potvrdilo naopak více mužů, ačkoli rozdíl již není tak výrazný. Nejistota je možná vyvolaná dosavadním nezájmem o toto téma.

Otázka č. 3

Setkal jste se někdy s mužem, který se stal obětí nějaké formy domácího násilí?

Odpověď	Celkově dotázaných		Dotázané ženy		Dotázaní muži	
	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	3	5 %	1	3%	2	12 %
Ne	22	41 %	14	39 %	8	44 %
Nevím	29	54 %	21	58%	8	44 %

Tabulka č. 2

Graf č. 2

Hodnocení:

U této otázky převažuje ve všech případech nejistota. 58% žen a 44% mužů si nejsou jistí, zda se někdy nesetkali s mužem, který by trpěl domácím násilím. Je možné, že znají někoho takového, ale nejsou si jisti, zda to, co se děje, už je domácí násilí či nikoli.

Naproti tomu pouze 3 respondenti mají jistotu, že se s takovým mužem setkali.

Jistotu, že nikoli, má také poměrně velké procento dotazovaných, je však otázkou, zdali je tato jistota skutečná, či jen pramení z neznalosti a nezájmu o tuto problematiku.

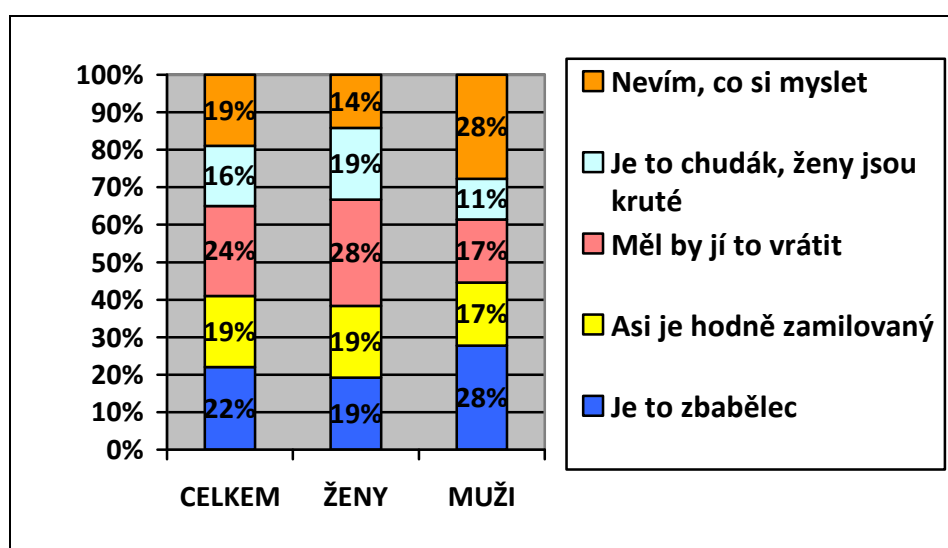

Otázka č. 4

Co si pomyslíte o muži, který stal obětí domácího násilí ze strany své partnerky? (Jen jednu odpověď.)

Odpověď	Celkově dotázaných		Dotázané ženy		Dotázaní muži	
	počet	%	počet	%	počet	%
Je to zbabělec, doma si neumí udělat pořádek	12	22 %	7	19 %	5	28 %
Je hodně zamilovaný, když si to dá líbit	10	19 %	7	19 %	3	17 %
Měl by jí to vrátit	13	24 %	10	28 %	3	17 %
Je to chudák, některé ženy umí být kruté	9	16 %	7	19 %	2	11 %
Nevím, co si myslet	10	19 %	5	14 %	5	28 %

Tabulka č. 3

Graf č. 3

Hodnocení:

Zde se odpovědi mužů a žen u některých možností značně liší.

Nejvíce žen se kupodivu domnívá, že týraný muž by měl své partnerce násilí vrátit. Kdežto stejné procento mužů si myslí, že týraný muž je zbabělec nebo neví, co si mají myslet. Méně mužů si myslí, že by jí to muž měl vrátit (možná tuší nebezpečí popsané

v Teoretické části) nebo je natolik zamilován, že si to nechá líbit. Nejmenší podíl dotazovaných mužů týraného muže lituje.

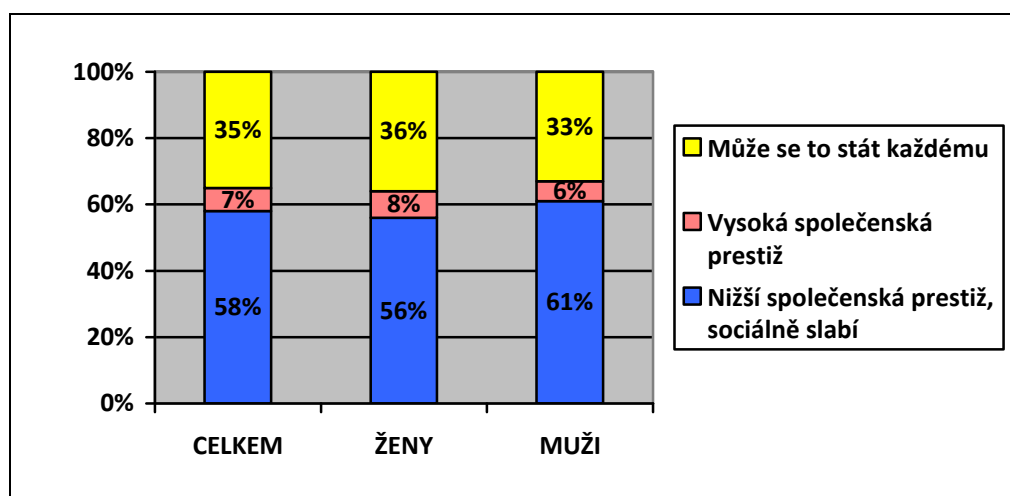
Ženy se také stejným podílem (19%) domnívají, že muž je chudák, zbabělec nebo hodně zamilovaný. Pouze málo žen si není jistá, co si myslet.

Otázka č. 5

Jací muži si myslíte, že se mohou stát oběťmi domácího násilí? (Jen jednu odpověď.)

Odpověď	Celkově dotázaných		Dotázané ženy		Dotázaní muži	
	počet	%	počet	%	počet	%
Nižší společenská prestiž	31	58 %	20	56 %	11	61 %
Vysoká společenská prestiž	4	7 %	3	8 %	1	6%
Může se to stát každému	19	35 %	13	36 %	6	33 %

Tabulka č. 4

Graf č. 4

Hodnocení:

Odpovědi na tuto otázku kopírují typický předsudek o domácím násilí. Totiž, že domácí násilí se objevuje jen v sociálně slabších rodinách a rodin s vyšším společenským postavením se netýká. Je to skutečně pouze mýtus, avšak jak je vidět z odpovědí, stále pevně zakořeněný jak mezi muži, tak mezi ženami.

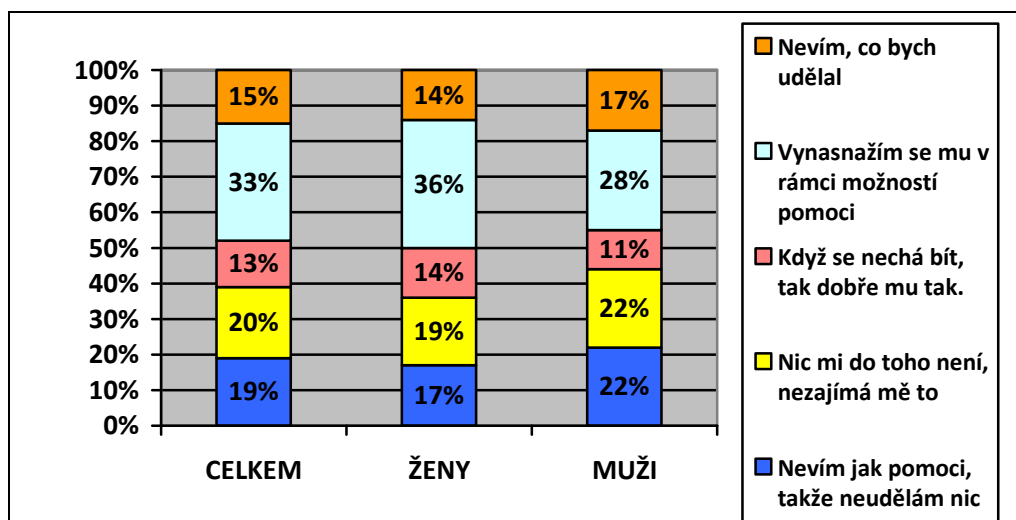
Na druhou stranu třetina žen i mužů se domnívá, že domácí násilí se může vyskytovat v jakékoli společenské třídě, což potvrzují i veškeré výzkumy o domácím násilí.

Otázka č. 6

Pokud by se Vám Váš známý či kolega svěřil, že je jeho partnerka vůči němu agresivní a žádal Vás o radu, co byste udělal/a? (Jen jednu odpověď.)

Odpověď	Celkově dotázaných		Dotázané ženy		Dotázaní muži	
	počet	%	počet	%	počet	%
Nevím jak pomoci, takže neudělám nic	10	19 %	6	17 %	4	22 %
Nic mi do toho není, nezajímá mě to	11	20 %	7	19 %	4	22 %
Nic, protože když se nechá bít, tak dobře mu tak.	7	13 %	5	14 %	2	11 %
Vynasnažím se mu v rámci možností pomoci	18	33 %	13	36 %	5	28 %
Nevím, co bych udělal	8	15 %	5	14 %	3	17 %

Tabulka č. 5

Graf č. 5

Hodnocení

Zde nejvíce respondentů – mužů i žen - zvolilo možnost, že by se vynasnažili týranému muži nějak pomoci. Je však otázkou, zda tak neodpovídají pouze proto, že ví, že by to tak bylo „správné“.

Větší podíl mužů si pak myslí, že domácí násilí je soukromá záležitost a stejný počet mužů by neudělal nic, protože by nevěděli, co udělat. Nejmenší podíl mužů si myslí, že pokud je muž týrán, může si za to jen sám.

Přibližně stejným podílem odpovídaly i ženy.

10.3 Vyhodnocení stanovených hypotéz

1. První hypotéza se potvrdila. 48 % všech dotázaných se domnívá, že oběti domácího násilí může být i muž. Stejně tak se 58 % všech dotázaných myslí, že se to může stát pouze v rodině, která je v nižší společenské třídě nebo je dokonce sociálně slabá.

2. Druhá hypotéza se rovněž potvrdila. Předpokládala jsem, že odpovědi žen a mužů budou procentuelně velmi podobné, což, na několik výjimek, skutečně byly. Největší a nejpřekvapivější rozdíl mezi odpověďmi byl u otázky číslo 4, kde jsem se ptala na názor respondenta na ohroženého muže. Ženy překvapivě nejvíce zastávaly názor, že muž by to své partnerce měl vrátit, kdežto muži se nejvíce přiklonili k názoru, že takový muž je zbabělec. Oba názory byly zastoupeny v počtu 28 %, ostatní odpovědi byly zastoupeny méně.

10.4 Celkové vyhodnocení ankety

V anketě jsem hodnotila zvláště ženy a muže, neboť mne zajímalo, zda se budou poměry jejich odpovědí lišit. Ženy a muži odpovídali, až na několik výjimek, přibližně stejně, což částečně odporuje zavedeným stereotypům, ve kterých se ženy hodnotí jako více citlivé vůči jiným trpícím. Také jsem se ujistila, že stále mezi veřejností přetrvává mýtus o tom, že domácí násilí se týká sociálně slabších rodin a jedinců.

11. Kazuistiky

Následující dva případy domácího násilí na mužích jsou z Intervenčního centra v Rakovníku. Vybrala jsem záměrně tyto dva, neboť se od sebe značně liší, jednak příčinou, formou, věkem aktérů i dobou trvání.

Na závěr obou kazuistik je připojený malý komentář k danému případu.

První případ

Padesátiletý pan Karel byl rozvedený, bydlel už deset let sám v bytě 3 + 1. Protože využíval jen část bytu, rozhodl se, že jeden pokoj pronajme. Z několika zájemců se rozhodl pro paní Marii, o dva roky mladší rozvedenou poštovní úřednici. Paní Marie se rychle zabydlela, začala se starat o celou domácnost, vařila a udržovala celý byt v čistotě. Karlovi vyprávěla o svém nezdařeném manželství. Její bývalý manžel byl prý hrubián, který byl stále opilý, Marii pravidelně bil a nedával jí peníze. Měli spolu dceru Janu, která se však v dospělosti postavila na stranu otce a o kontakt s matkou nejeví žádný zájem. Karel byl Mariiným příběhem velmi dojatý, její „statečnost“ mu velmi zaimponovala, sblížili se a za dva měsíce se s Marií oženil. Marie se nadále perfektně starala o domácnost, Karlovi projevovala svou lásku a vděčnost.

Marie se však postupem času vrací z práce čím dál později a několikrát se Karlovi zdálo, že je podnapilá. Marie se vždy vymlouvala na oslavu narozenin a tak podobně. Karel jí to dlouho věřil, ale pak náhodou zjistil, že chodí pít do hospody. Vyčetl jí to a pohádali se. Marie však argumentovala tím, že je doma čisto a navařeno, tak si může dělat, co chce.

Pak Marie přišla opilá i do práce a byla propuštěna. Opíjení se potom stalo pravidlem, Marie chodila do hospody každý den, domácnosti se věnovala čím dál méně a Karla začala slovně napadat, ale chtěla od něj stále peníze a vyhrožovala, že o něm rozhlásí, že je impotentní opilec a tyran. V té době se Marie navíc spřátelila s osamělou sousedkou z nižšího patra, která také ráda pila. Marie chodila z hospody rovnou k sousedce, kde se dál opíjela. Karel začal chápat, jak to asi ve skutečnosti bylo s bývalým manželem i dcerou...

Marie trávila doma stále méně času, někdy se na několik dnů beze slova ztratila a po týdnu zavolala Karlovi, ať pro ni okamžitě přijede nebo uvidí, co dokáže. Karel si raději půjčil auto a jel pro ni do 200 km vzdáleného města. Místo vděku mu však

Marie nadávala do hlupáků a impotentů. Také se stalo, že Marie šla vyvenčit psa, kterého před měsíce přivedla z ulice a vrátila se až za čtyři dny bez psa.

Pak poprvé Karla napadla fyzicky, když do něj začala hrubě strkat, až Karel ztratil rovnováhu. Řekla mu, že jestli to někde řekne, ona ho zničí. Karel byl zoufalý, ale bál se ostudy. Tu noc se vrátila od sousedky ve tři hodiny ráno, bouchala na dveře, aby jí Karel pustil dovnitř. Karel odmítl, ale Marie začala křičet na celý panelák, že ji Karel chce znásilnit a proto raději ustoupil a pustil jí dál. Marie v chodbě vzala do ruky první věc – ramínko a rozespaleho Karla zbila tak, že měl kromě modřin a oděrek i mnoho tržných ran od kovového háčku. Na to Marie utekla ven a zmizela. Karel se nechal ošetřit v nemocnici, ale odmítl sdělit, co se mu stalo.

Asi za týden mu volal soused z chaty, kde měla Marie psané trvalé bydliště, že se tam Marie už několik dnů opíjí s bezdomovci. Karel se na chatu okamžitě rozjel, ale opilá Marie ho opět zbila horkým pohrabáčem a velmi sprostě mu nadávala.

Karel začal vážně přemýšlet o rozvodu. Marie se po dalších třech dnech vrátila v dobré náladě, ale jakmile jí Karel řekl o rozvodu, vzala dlouhý nůž a křičela, že ho radši podřeže jako králíka a skutečně ho pořezala na rukách. Karel se opravdu bál o svůj život, a tak zavolal policii. Policie Marie z bytu vykázala. Karel okamžitě zažádal o předběžné opatření, aby se vykázání se prodloužilo. Mezitím se však Karel dozvěděl, že na jeho věci a chatu je nařízená exekuce, neboť Marie se během jejich manželství velmi zadlužila. Karel využil možnosti pomoci Intervenčního centra a s jejich pomocí podal žádost o rozvod. Karel se obával, co bude, až se Marie po vykázání vrátí, ale naštěstí si jen beze slova sbalila své věci a odjela s nějakým mužem.

V současné době Karel soudně řeší nejen rozvod, ale také se snaží docílit toho, aby dluhy, které vznikly během jejich manželství a následná exekuce, byly připsány jen Marii.

Komentář: V tomto případě byl katalyzátorem násilí alkohol. Marie si citlivého Karla získala vyprávěním o nesnázích svého předchozího manželství, obviněním bývalého manžela z týrání, dcery z nezájmu. Pravá příčina rozpadu její rodiny se bohužel ukázal až po několika letech. Bakalář uvádí, že tento přístup závislých či násilnických žen není výjimečný. Takové ženy vědí, jak na toho daného muže zapůsobit, aby muž uvěřil jejich vyprávění a tím si jej získaly.⁵⁸ Navíc se takováto žena umí alespoň zpočátku

---

58 Bakalář, Průvodce otcovství, str. 56

prezentovat jako dokonalá partnerka pro život, čímž spíše muž věří jejímu líčení o útrapách s bývalým manželem. Muž pak sice po čase pochopí, jak to zřejmě doopravdy bylo, ale to už je zpravidla pozdě, stejně jako u Karla. Je pravděpodobné, že dalšímu muži bude vyprávět stejný příběh jako Karlovi a on jí uvěří...

Druhý případ

Následující kazuistika není typickým příkladem domácího násilí. Domácí násilí se vyznačuje dlouhodobostí, zatímco tento trval necelý rok. Přesto ho zde uvádím, neboť zde partnerka projevovala chování, které je typické pro počínající násilí ve vztahu. Pokud by ji partner neopustil, žena by své hrubé jednání eskalovala a případ by byl označen jako domácí násilí. Naštěstí k tomu však nestačilo dojít.

Čtyřiačtyřicetiletý inženýr Jiří byl podnikatel v oboru výpočetní techniky. Byl ženatý a měl desetiletého syna. V manželství však již delší dobu nebyl spokojený. Jeho žena pracovala jako učitelka na ZŠ, byla hodně unavená, neměla zájem o pohlavní styk a navíc měla nadváhu, což Jiřímu také dost vadilo.

V městské knihovně se Jiří seznámil s osmnáctiletou dívkou, která si zde půjčovala knihy k maturitě. Hana Jiřího doslova okouzila, byla pravým opakem jeho ženy – energická, krásná, svěží, bezstarostná a Jiří se do ní zamiloval. Hana mu vyprávěla, jak to má doma těžké, že otec od nich utekl, když byla ještě malá a matka jí neustále jen rozkazuje. Když Hana odmaturovala, Jiří jí pronajal byt 2 + 1, kde trávil s Hanou stále více času. Jeho manželka proti tomu nic neměla, pokud mohla dál bydlet v domečku a manžel jí platil značnou část výdajů a synovy se věnoval nadále jako dřív.

Hana se po maturitě hlásila na studia psychologie, ale nebyla přijata. Také v té době otěhotněla a rozhodla se, že práci si už hledat nebude, zůstane doma až do porodu a pak bude doma s dítětem. Jiří Haně navrhl, že se rozvede a vezme si ji, ale Hana jej překvapila prohlášením, že by se možná vdala, ale ne za Jiřího. Jiří se tedy k Haně alespoň přestěhoval.

Hana nesnášela těhotenství dobře, byla neustále unavená, bolela ji hlava, takže Jiří po práci obstarával ještě domácnost. Hana celý den ležela na pohovce, sledovala televizi a stěžovala si na bolest hlavy. Jiří tedy začal vysávat, ale Hana jej okřikla, že jí z vysavače bolí hlava. Když Jiří namítl, zda z televize jí hlava nebolí, začala potahovat,

že ji už nemá asi rád. Jiný den, když ji bolela hlava, vynadala Jiřímu, že nevysává a jen se „válí“. Jiří se začal cítit ze vztahu s Hanou vyčerpaný.

Hana navrhla, aby jméno pro chlapce vybral sám Jiří a jméno pro dívku ona. Jiří souhlasil, na děťátko se moc těšil, a navrhl několik jmen. Hana mu chladně oznámila, že jsou hrozná a on má strašlivý vkus, protože i jeho první syn má hrozné jméno (Aleš). Nakonec sama vybrala jméno pro chlapce i dívku, obě taková, s nimiž Jiří nesouhlasil, ale Hana prohlásila, že to bude *její* dítě. Jiří pochopil, že asi udělal chybu, když si s Hanou začal, ale těšil se na miminko a tak to překonal.

Hana často nadávala na svou matku, ale když se jí blížil porod, začala si s ní stále častěji volat a trvala na tom, že matka je sice hrozná, ale má zkušenosti. Během pár dnů se stalo zvykem, že Jiří přišel z práce a její matka byla u nich v bytě až do večera. Jednou Jiřímu společně vynadaly, že pracuje příliš dlouho a nechává Hanu samotnou, příště zase trvali na tom, že Jiří dává na domácnost málo peněz a že by chtěly (obě!) novou „pořádnou“ plazmovou televizi. Když Jiří prohlásil, že na ní teď nemá peníze, Hana začala plakat, že už ji nemá rád a matka mu vynadala, že je naprostý budižkničemu. Hana ho pak tímto výrazem častovala, jak jen to šlo, někdy jím ve vzteku i cloumala. Jednou se také stalo, že Jiří chtěl, aby Hana uvařila na víkend oběd. Hana reagovala tím, že chytila nejbližší časopis a silou jím Jiřího praštila přes obličej a výkřikem, že „ona není žádná blbá kuchta.“ Lekla se však toho, co udělal a několik dnů byl klid. Jiří začal věřit, že se Hana opět změní.

Po několika klidných dnech Jiří přišel z práce už v poledne a našel tam nějakého mladého muže v Hanině objetí. Když se rozcílil, Hana mu s úsměvem vysvětlila, že ten mladý muž je otcem *jejího* dítěte a pak se mu doslova vysmáli do očí.

Jiří v šoku byt opustil a v zamyšlení zamířil do blízkého Intervenčního centra, kde doufal, že mu pomohou alespoň psychickou podporou.

Jiří nakonec pronájemní smlouvu zrušil, s Hanou se rozešel a víc se o ni nezajímá. Hana ho také již nikdy nekontaktovala. Jiřímu je líto, že přišel o miminko, na které se velice těšil, ale našel si zpět cestu ke své původní rodině. Opět se sblížil s manželkou a synem a na Hanu už jen vzpomíná a doufá, že to tak bude nadále.

Komentář: Hana byla podle všeho emocionálně nezralá osobnost, která využila Jiřího přístupnosti a uchýlila se k němu v době, kdy potřebovala pomoc. Její vztah s matkou je typický pro emocionálně nezralou osobnost. Na jednu stranu se Hana chce vymanit

z jejího područí, na druhou stranu nedovede žít jako samostatná osobnost a matku potřebuje.⁵⁹

Jiří naštěstí včas pochopil, že Hana není partnerka pro život a odvážil se ji opustit. Naštěstí také nebyl s Hanou ženatý a pronájemní smlouva na byt byla psaná na jeho jméno. Tím se mohl od Hany odtrhnout, což také udělal a vrátil se k původní rodině.

---

59 Bakalář, O čem sní muži

12. Závěr práce

Ve své práci jsem se věnovala fenoménu domácího násilí páchaného na mužích.

Během psaní práce jsem si uvědomila, jak závažná a současně podceňovaná tato problematika je. Domácí násilí může ohrozit každého muže bez ohledu na jeho věk, vzdělání či zdravotní stav. Pokud si toto společnost uvědomí, je to první krok k zlepšení situace.

Ve své anketě jsem se zaměřila na pohled veřejnosti na muže, který je ohrožován domácím násilím za strany své partnerky. Zjistila jsem, že lidé připouští možnost, že muž může být obětí domácího násilí, avšak současně nevěří, že ohrožen může být každý muž. Domácí násilí přisuzují lidem z nižších společenských vrstev. Tento mýtus je velmi nebezpečný a bylo by zapotřebí jej definitivně vymítit. Znevýhodňuje totiž oběti z vyšších sociálních tříd, neboť závažnost jejich problému nebude pravděpodobně brána zcela vážně. Také jsem však zjistila, že celá třetina všech dotazovaných by byla ochotná týranému muži pomoci, pokud by měla možnost.

Bohužel v ČR není žádné specializované pracoviště, které by se zabývalo pomocí ohroženým mužům. Muži se obracejí na nestátní neziskové organizace, kde drtivou většinu veškeré klientely tvoří ženy. To nemusí být muži příjemné, obzvláště po zkušenostech se svou partnerkou. Dále je pomoc mužům spíše individuální, když někteří právníci či soudní znalci nezvýhodňují ženy při rozvodu.

Domácí násilí na mužích má vysokou latenci, ale přesto tento fenomén zde je a bylo by dobré na něj více upozorňovat. Nejen aby veřejnost mohla změnit postoj k ohroženým mužům a zbořily se mýty o domácím násilí na mužích, ale také aby týraní muži věděli, že budou mít ve společnosti zastání ve své těžké situaci a nemusí se obávat ponížení.

Naštěstí domácí násilí muže neohrožuje tolik na zdraví a životě jako je tomu v případě ženských obětí, přesto by si jistě zasloužil mnohem více pozornosti.

13. Seznam použité literatury

Biografie:

BAKALÁŘ, E., NYTROVÁ, O., STRACHOTA, V. *O čem sní muži aneb Jak to vidí otcové*. 1. vyd. Praha : Alfa Publishing, 2005. 289 S. ISBN 80-86851-24-9

BAKALÁŘ, E. *Průvodce otcovstvím aneb Bez otce se nedá (dobře) žít*. 1. Vyd. Praha : Vyšehrad, 2002. 215 s. ISBN 80-7021-605-0

BEDNÁŘOVÁ, Z. Materiál ke kurzu Sociálně patologické jevy – Vzdělávání pracovníků sociální sféry. Téma: Domácí násilí.

BURIÁNEK, J., ZIMMELOVÁ, P. a kol. *Domácí násilí - násilí na mužích a seniorech*. Bez vyd. Praha/Kroměříž : Triton, 2006. 108 s. ISBN 80-7254-914-6

BUSKOTTE, A. *Z pekla ven: žena v domácím násilí*. Přel. M. Burger. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1786-6

CONWAYOVÁ, H. L., *Domácí násilí*. Přel. J. Mandelíková. 1. vyd. Praha : Albatros, 2007. 158 s. ISBN 978-80-00-01550-7

GJURIČOVÁ, Š., KOCOURKOVÁ, J., KOUTEK, J. *Podoby násilí v rodině*. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, 2000. 101 s. ISBN 80-7021-416-3

PHILLIPS, M. *Feminismus a násilí ze strany mužů* in M. Phillips, *The Sex-Change Society - Feminised Britain and the Neutered Male*. Social Market Foundation, 1999, 370 str. ISBN: 1-874097-64-X

Časopisy

KYŠA, L. Jsi bačkora a blbec! *Týden*. Rok 2008, roč. 15., č. 2., str. 30 – 35.

WANATOWICZOVÁ, K. Domácí násilí: Jak týrat muže. *Týden*. Rok 2002, roč. 9., č. 17., str. 30 – 35.

WILKOVÁ, S. Zpráva o týrání mužů. *Magazín Dnes*. Rok 2009, roč. 16., č. 33., str. 18 - 23.

Internetové zdroje

www.acorus.cz

www.adra.cz

www.bkb.cz

www.donalinka.cz

www.persefona.cz

www.profem.cz

www.rosa-os.cz

www.slezskadiakonie.cz

<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/1999/9903/anotk1.html>

Rozhovor

Rozhovor s pracovníci Intervenčního Centra Rakovník.

14. Seznam příloh

Příloha č. 1 – dotazník k anketě

Příloha č. 2 – zákon č. 135/2006 Sb.

Příloha č. 3 – výňatek ze zákona č. 273/2008 Sb., §§ 44 – 47.

15. Přílohy

Příloha č. 1 - Dotazník k anketě

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o spolupráci vyplněním následujícího dotazníku. Píšu bakalářskou práci na téma Domácí násilí na mužích a tento dotazník a jeho výsledky mi velmi pomohou při vytváření bakalářské práce.

Dotazník je anonymní a v bakalářské práci budou zveřejněny pouze celkové výsledky tohoto výzkumu.

Vyplnění by nemělo zabrat více než několik minut. Prosím, abyste odpovědi vyplňovali co nejupřímněji. Děkuji.

Vaše pohlaví:

žena   muž

Dotazník:

1. *Co si představíte pod pojmem domácí násilí?*

.....
.....
.....

2. *Domníváte se, že se může muž stát obětí domácího násilí?*

ano
 ne
 nevím

3. *Setkal jste se někdy s mužem, který se stal obětí nějaké formy domácího násilí?*

ano
 ne
 nevím, nejsem si jistá/ý

4. *Co si pomyslíte o muži, který stal obětí domácího násilí ze strany své partnerky? (Jen jednu odpověď.)*

- Je to zbabělec, který si doma neumí udělat pořádek.
- Asi je do ní hodně zamilovaný, když si to dá líbit...
- Měl by jí to vrátit.
- Je to chudák, některé ženy umí být kruté.
- Nevím, co si myslet.

5. *Jací muži si myslíte, že se mohou stát oběťmi domácího násilí?* muž s nižší společenskou prestiží – nemocný, nezaměstnaný, nevzdělaný apod.

- muž s vyšší společenskou prestiží – úspěšný, vzdělaný, finančně zajištěný apod.
- může se to stát každému muži

6. *Pokud by se Vám Váš známý či kolega svěřil, že je jeho partnerka vůči němu agresivní a žádal Vás o radu, co byste udělal/a? (Jen jednu odpověď.)*

- Nevím jak pomoci, takže neudělám nic
- Nic mi do toho není, nezajímá mě to.
- Nic, protože když se nechá bít, tak dobře mu tak.
- Vynasnažím se mu v rámci možností pomoci
- Nevím, co bych udělal

Zde dotazník končí.

Velmi Vám děkuji za čas, který jste věnoval/a jejímu vyplnění.

Hezký den,

Marcela Nová

Příloha č. 2 – Zákon č. 135/2006 Sb.

135

ZÁKON

ze dne 14. března 2006,

kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o Policii České republiky

Čl. I

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 186/1997 Sb., zákona č. 138/1999, zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 325/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 329/1999, zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 288/2005 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb., se mění takto:

1. Za § 21 se vkládají nové § 21a až 21d, které včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8f) až 8i) znějí:

„Oprávnění rozhodnout o vykázaní ze společného obydlí a zákazu vstupu do něj

§ 21a

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo

zvlášť závažnému útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn toho, kdo je podezřelý z takového jednání, vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z jeho bezprostředního okolí. Součástí vykázání je rovněž zákaz návratu do vymezených prostor. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy bylo prokazatelně sděleno osobě, proti které směřuje. Osoba, proti níž vykázání směřuje (dále jen „vykázaná osoba“), je poté povinna neprodleně opustit místo, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje.

(2) Není-li ten, vůči komu směřuje opatření podle odstavce 1, v době policejního zákroku přítomen ve společném obydlí, je policista takové osobě oprávněn zakázat vstup do společného obydlí, jakož i do jeho bezprostředního okolí, a to i v době jeho nepřítomnosti. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy se o něm osoba, proti které směřuje, dozví. Osoba, které byl zakázán vstup do společného obydlí, poté nesmí vstupovat na místo, na které se toto rozhodnutí vztahuje.

(3) Rozhodne-li policista o vykázání osoby ze společného obydlí nebo o zákazu vstupu do něj podle odstavce 1 nebo 2 (dále jen „vykázání“), vždy specifikuje prostor, na který se tato omezení vztahují, a stanoví rozsah bezprostředního okolí společného obydlí. O takto stanoveném prostoru je policista vykázanou osobu povinen poučit. Územní rozsah vykázání se určí podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem podle odstavce 1 (dále jen „ohrožená osoba“).

(4) Pokud je vykázání spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby podle zvláštního zákona^{8f}), je o této skutečnosti třeba bezodkladně vyrozumět zaměstnavatele nebo provozovatele objektu, který přijme příslušná opatření k náhradnímu zajištění provozu objektu.

(5) Při provádění úkonů souvisejících s vydáním rozhodnutí o vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, ledaže hrozí nebezpečí z prodlení.

(6) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista neprodleně úřední záznam.

§ 21b

(1) Rozhodnutí o vykázání se vydává bez projednání věci a z úřední povinnosti, přičemž souhlas ohrožené osoby se nevyžaduje.

(2) Rozhodnutí o vykázání se písemně vyhotoví do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí. Vyhotovené rozhodnutí se v opise doručí vykázané osobě a ohrožené osobě. Opis rozhodnutí o vykázání doručí policista do 24 hodin od jeho vydání spolu s opisem

úředního záznamu podle § 21a odst. 6 příslušnému intervenčnímu centru^{8g}); v případě, že ve společném obydlí, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje, žije nezletilá osoba, doručí se opis rozhodnutí o vykázání spolu s opisem úředního záznamu ve stejné lhůtě též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(3) Opravným prostředkem proti rozhodnutí o vykázání je odvolání, které nemá odkladný účinek.

(4) Při vydání rozhodnutí o vykázání se postupuje, nestanoví-li tento zákon jinak, podle správního řádu.

§ 21c

(1) Rozhodne-li policista o vykázání, vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které drží, a vykázaná osoba je povinna klíče vydat. Policista zároveň poučí vykázanou osobu o následcích neuposlechnutí takové výzvy^{8h}). Policista je dále povinen umožnit vykázané osobě, aby si nejpozději při výkonu rozhodnutí o vykázání vzala ze společného obydlí výlučně věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a dokumenty, a ve lhůtě do 24 hodin od výkonu rozhodnutí o vykázání pak další osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání.

(2) Vykázané osobě poskytne policista informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost. Policista je povinen vykázanou osobu poučit o jejím právním postavení, o jejích právech a povinnostech a o dalším možném postupu ve věci. Za tímto účelem policista vyžádá od vykázané osoby adresu pro doručování.

(3) Ohroženou osobu poučí policista o možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu⁸ⁱ) a o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí. Policista poučí ohroženou osobu i o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při rozhodování o vykázání přihlíží. Je-li toho třeba, přivolá policista ohrožené osobě nezbytnou lékařskou pomoc.

§ 21d

(1) Vykázání, o kterém bylo rozhodnuto podle § 21a odst. 1 nebo 2, trvá po dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

(2) Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázaní se lhůta uvedená v odstavci 1 prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Policista je povinen ve lhůtě do 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázaní provést kontrolu, zda rozhodnutí o vykázaní dodržuje vykázaná osoba i ohrožená osoba. O provedené kontrole sepíše policista úřední záznam.“.

Poznámky pod čarou č. 8f, 8g, 8h a 8i znějí:

„8f) § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník.

8g) § 74a a 74b zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

8h) § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

8i) § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.“.

2. V § 42k odst. 1 písm. a) se za slovo „tak“ vkládají slova „tento nebo“.

3. V § 42k odst. 2 v druhé větě se za slova „odstavce 1 písm.“ vkládají slova „a) a“.

4. Za § 42m se vkládá nový § 42n, který včetně nadpisu zní:

„§ 42n

Zpracovávání osobních údajů v souvislosti

s vykázaním ze společného obydlí

a zákazem vstupu do něj

(1) Podle ustanovení této hlavy zpracovává policie též osobní údaje ohrožené osoby a vykázané osoby (§ 21a); v případě, že ve společném obydlí, na které se vztahuje vykázaní (§ 21a odst. 3), bydlí nezletilá osoba, zpracovává policie též osobní údaje této osoby.

(2) Osobní údaje osob uvedených v odstavci 1 se zpracovávají podle zásad stanovených v § 42g.“.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., zákona č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb. a zákona č. 79/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 52 odst. 2 se slova „příslušný policejní orgán“ nahrazují slovy „Policii České republiky“ a slova „tento orgán“ se nahrazují slovy „Policii České republiky“.

2. V § 74 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Účastníky řízení podle § 76b jsou navrhovatel a ten, vůči němuž návrh směřuje; navrhovatelem se rozumí osoba, jejíž život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost jsou jednáním osoby, proti které návrh směřuje, vážným způsobem ohroženy.“.

3. V § 74 odst. 4 se za slova „§ 76a“ vkládají slova „a 76b“.

4. V § 75a se na konci odstavce 2 doplňují slova „a 76b“.

5. V § 75b odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „a 76b“.

6. V § 75c odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „nebo § 76b“.

7. V § 75c odst. 2 se za slova „24 hodin poté, co byl podán,“ vkládají slova „o návrhu podle § 76b až do 48 hodin poté, co byl podán“.

8. Za § 76a se vkládá nový § 76b, který včetně poznámky pod čarou č. 33c zní:
„§ 76b

(1) Je-li jednáním účastníka, proti kterému návrh směřuje, vážným způsobem ohrožen život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost navrhovatele, může předseda senátu předběžným opatřením uložit účastníku, proti kterému návrh směřuje, zejména aby

a) dočasně opustil byt nebo dům společně obývaný s navrhovatelem (dále jen „společné obydlí“), jakož i jeho bezprostřední okolí, nebo do něj nevstupoval,

b) se zdržel setkávání s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním.

(2) Výjimky vyplývající z plnění povinností uložených předběžným opatřením účastníku, proti kterému návrh směřuje, stanoví soud, a to s přihlédnutím k jeho oprávněným zájmům.

(3) Předběžné opatření podle odstavce 1 trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti.

Předcházel-li rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle odstavce 1 rozhodnutí Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu^{33c}), počíná tato lhůta dnem následujícím po dni, v němž uplynula lhůta stanovená v tomto zvláštním právním předpise. V případě podání návrhu na prodloužení předběžného opatření podle odstavce 4 neskončí lhůta dříve, než soud o takovém prodloužení rozhodne.

(4) Bylo-li před uplynutím doby uvedené v odstavci 3 zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na návrh navrhovatele rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření; vezme přitom v úvahu trvání stavu ohrožení navrhovatele podle odstavce 1, obsah a důvody podaného návrhu na zahájení řízení ve věci samé, majetkové či jiné poměry účastníků včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, na které se vztahuje předběžné opatření, a další rozhodné okolnosti. Předběžné opatření však zanikne nejpozději uplynutím doby jednoho roku od okamžiku jeho nařízení.

(5) Rozhodnutí o návrhu předběžného opatření podle odstavce 1 není podmíněno předchozím rozhodnutím Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu.

33c) § 21a a násl. zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní § 76b až 76f se označují jako § 76c až 76g.

9. V § 76c se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Usnesení o předběžném opatření podle § 76b se vyhlásí účastníkům až při provedení jeho výkonu. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu přítomni, se usnesení doručí dodatečně společně s vyrozuměním, že byl proveden jeho výkon.“.

10. V § 76d se na konci textu písmene a) doplňují slova „a 76b“.

11. V § 77 odst. 1 písm. a) se za slovo „nepodal“ vkládají slova „v zákonné lhůtě nebo“.

12. V § 89 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:
„(2) V řízení, které je zahajováno spolu s návrhem na prodloužení předběžného opatření podle § 76b odst. 2, je příslušný okresní soud, který o prodloužení předběžného opatření rozhoduje.“.

13. Za § 273a se vkládá nový § 273b, který včetně nadpisu zní:

„§ 273b

Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí
a nenavazování kontaktů s oprávněným

(1) Nařídil-li soud předběžným opatřením, aby povinný dočasně opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nebo aby se zdržel setkávání s osobou, kterou soud v usnesení označil, a nenavazoval kontakty s ní (§ 76b), zajistí také bezodkladný výkon tohoto rozhodnutí.

(2) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud v součinnosti s příslušnými státními orgány vykáže povinného ze společného obydlí, odebere mu všechny klíče od společného obydlí, které povinný drží, a popřípadě mu zakáže setkávat se s označenou osobou nebo ji jinak kontaktovat. Soud zároveň poskytne povinnému příležitost, aby si bezprostředně při výkonu rozhodnutí vyzvedl ze společného obydlí své osobní cennosti a dokumenty, jakož i věci, které slouží jeho osobní potřebě; během trvání předběžného opatření podle § 76b pak povinnému umožní vyzvednout i věci nezbytné k výkonu jeho podnikatelské činnosti nebo výkonu povolání.

(3) Není-li povinný při výkonu rozhodnutí přítomen, poskytne mu soud na jeho žádost během lhůty uvedené v § 76b odst. 4 příležitost, aby si ze společného obydlí vyzvedl věci uvedené v odstavci 2. O tomto právu soud povinného vyrozumí oznámením zanechaným na dveřích společného obydlí.

(4) Příslušným k výkonu rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 je soud, který nařídil předběžné opatření.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního zákona

Čl. III

V § 171 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 120/1962 Sb., zákona č. 53/1963 Sb., zákona č. 56/1965 Sb., zákona č. 81/1966 Sb., zákona č. 148/1969 Sb., zákona č. 45/1973 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 47/1990 Sb., zákona č. 84/1990 Sb., zákona č. 175/1990 Sb., zákona č. 457/1990 Sb., zákona č. 545/1990 Sb., zákona č. 490/1991 Sb., zákona č. 557/1991 Sb., nálezu Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. září 1992, publikovaného v částce 93/1992 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 91/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 103/1997 Sb., zákona č. 253/1997 Sb., zákona č. 92/1998 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 167/1998

Sb., zákona č. 96/1999 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 210/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 305/1999 Sb., zákona č. 327/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 405/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 139/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 3/2002 Sb., zákona č. 134/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 482/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 276/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 52/2004 Sb., zákona č. 91/2004 Sb., zákona č. 537/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., zákona č. 692/2004 Sb., zákona č. 411/2005 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb., se na konci písmene d) slovo „nebo“ zrušuje a za písmeno d) se vkládá nové písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 2b zní:

„e) dopustí se závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil rozhodnutí o vykázání vydané podle zvláštního právního předpisu^{2b)} nebo na základě předběžného opatření soudu, nebo

---

2b) § 21a zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.“

Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno f).

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o sociálním zabezpečení

Čl. IV

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona č. 582/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 155/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 133/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 155/1998 Sb., zákona č. 350/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 213/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 426/2002 Sb.,

zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb. a zákona č. 218/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 73 odst. 6 se na konci písmene k) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

„l) pomoc v intervenčních centrech.“.

2. Za § 74 se vkládají nové § 74a a 74b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 50a znějí:

„Pomoc osobám ohroženým násilím

§ 74a

(1) Osobám, které jsou ohroženy násilným chováním ze strany osob blízkých nebo osob žijících s nimi ve společném bytě nebo domě, se poskytuje bezprostřední individuální psychologická a sociální pomoc ambulantní nebo azylové povahy. Těmto osobám se rovněž zprostředkuje poskytnutí následné pomoci zejména sociální, lékařské, psychologické a právní. Pro poskytování pomoci těmto osobám se zřizují intervenční centra.

(2) Součástí pomoci podle odstavce 1 je i spolupráce a vzájemná informovanost mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, orgány Policie České republiky a obecní policie, nestátními a charitativními organizacemi. Intervenční centra plní koordinační úlohu mezi zúčastněnými institucemi při pomoci osobám ohroženým násilným chováním a vyhodnocují vzájemnou spolupráci.

(3) Zaměstnanci intervenčních center jsou při pomoci osobám ohroženým násilným chováním povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při výkonu své činnosti dozvěděli. Sdělit takové skutečnosti mohou jen se souhlasem osob, kterých se tyto údaje týkají, nebo pro účely trestního řízení orgánům činným v trestním řízení i bez takového souhlasu.

§ 74b

(1) Pomoc osobám ohroženým násilným chováním se poskytuje převážně na základě podnětu doručeného intervenčnímu centru Policií České republiky podle zvláštního právního předpisu 50a); tímto podnětem je opis rozhodnutí o vykázání nebo o zákazu vstupu do

společného obydlí a opis úředního záznamu o provedených úkonech. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta na základě žádosti osob ohrožených násilným chováním i bez takového podnětu.

(2) Intervenční centrum je povinno kontaktovat osobu, která byla v rozhodnutí o vykázaní ze společného obydlí označena za osobu ohroženou násilným chováním, a to ve lhůtě nejpozději do 48 hodin od doručení podnětu, jinak vždy bezodkladně poté, co se dozví o ohrožení osoby násilným chováním.

(3) V rámci prvního kontaktu s osobou ohroženou násilným chováním intervenční centrum zjišťuje, zda tato osoba porozuměla všem informacím poskytnutým příslušníky Policie České republiky a zda jí byla zajištěna dostatečná ochrana a bezpečí. Dále pomoc zahrnuje i následnou poradenskou činnost.

(4) Intervenční centrum je povinno oznamovat příslušnému krajskému úřadu počet osob ohrožených násilným chováním, kterým byla poskytnuta pomoc.

50a) § 21b odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.“

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení

Čl. V

Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 125/1990 Sb., zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 459/1990 Sb., zákona č. 9/1991 Sb., zákona č. 144/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 72/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 155/1998 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb. a zákona č. 501/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 2 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) zřizuje a spravuje intervenční centra.“.

2. V § 45 se na konci písmene ch) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) intervenční centra.“.

3. V § 46 odst. 1 se za slova „§ 3 odst. 2 písm. a)“ vkládají slova „a d)“.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Paroubek v. r.

Příloha č. 3 – Výňatek ze zákona 273/2008 Sb., §§ 44 – 47

Hlava VII

Vykázání

§ 44

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

(2) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾ v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.

(4) Není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

(5) Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu

krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.

(6) Shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, vykázání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.

§ 45

(1) Vykázaná osoba je povinna

- a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,
- b) zdržet se vstupu do prostoru podle písmene a),
- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Policista vykázanou osobu poučí o následcích neuposlechnutí výzvy podle písmene d)13).

(2) Vykázaná osoba má právo

- a) vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před splněním povinnosti podle odstavce 1 písm. a),
- b) vzít si v průběhu vykázání ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
- c) ověřovat provedení vykázání zejména na čísle tísňového volání 158,
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie.

(3) Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby dále vyžádá adresu pro doručování.

§ 46

Policista poučí ohroženou osobu o

- a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾,
- b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a
- c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázání přihlíží.

§ 47

(1) Územní rozsah prostoru, na který se vykázání vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázání ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.

(2) Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému intervenčnímu centru¹⁴⁾ a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykázání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(4) Policista ve lhůtě 3 dnů od vykázání provede kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání.

(5) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.